

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director: **DEM. I. DOBRESCU**
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE:

TR. ALEXANDRESCU
Avocat, Direct. Contenc. B-cesi
G-le a Țărei Românești

ALEX. CERBAN
Profesor la Facultatea
de Drept, București

IOSEF G. COHEN
Avocat
membru Cons. legislativ

GR. CONDURATU
Fost Conseilier la C. de Apel
București, Avocat

RÉNE DEMOGUE
Profesor la Facultatea
de Drept din Paris

V. DONGOROZ
Dr. în Drept din Buc.
Avocat

ALFRED JUVARA
Dr. în Drept din Paris
Avocat

D. NEGULESCU
Profesor la Facultatea
de Drept, București

I. GR. PERIȚEANU
Avocat

C. SIPSOM
Profesor la Facultatea
de Drept, București

C. STOEANOVICI
Dr. în Drept din Paris
Avocat

GR. TRANCU-IAȘI
Fost Ministru al Muncii
Avocat

Dr. ȘTEFAN LADAY
fost magistrat,
jurisconsult în Cluj

P. VASILESCU
Dr. în Drept din Paris
Avocat

AL. VELESCU
Dr. în Drept din Buc.
Avocat

ALBERT WAHL
Profesor la Facultatea
de Drept din Paris

Secretar de Redacție: **E. C. DECUSARA**, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare

Membrii corespondenți pentru Paris: **EDOUARD LÉVY** și **SILVIU KRAINIC**, D-ri în Drept, Avocați, Paris

ABONAMENTUL

Un an p.B-ci, Case Com. și Autorit. 1000 lei
" Avocați 600 "
" Magistrați 500 "
6 luni prețul de sus pe jumătate

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ

În lunile Iulie și August
apare odată la 2 săptămâni

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația

București Strada Artei No. 5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON 13/29

S U M A R

- *Falimentul în Dreptul Internațional Privat*, de d-l avocat Jean H. Vermeulen.
- *Observații asupra legii pentru accelerarea judecăților*, de d-l jude-șef V. Romescu.
- *Administratori, Membri sau Consilieri?*, de d-l avocat Al. C. Orescu.
- *Codul Civil Austriac adnotat de d-l Dr. Ștefan Laday*, Recenzia de d-l avocat Vintilă Dongoroz.

JURISPRUDENȚA.

- Curtea de Casație, s. unite: *Jean G. Matzukis cu Ministerul de Război*. (Dacă legile și decretele-legi cari au înființat jurisdicția de prize maritime sunt constituționale? Art. 104 Constituție).
- Idem: *Elena C. Donici și alții cu Banca Generală a Țărei Românești*. (Modul de lichidare a creanțelor privilegiate și ipotecare după prima expropriere. Art. 72—75 legea agrară).
- Casație, s. I: *Locot. I. Leoveanu și alții cu Parasciv Dumitrescu*. (Avere succesorală. Acțiune în împărțeală. Admitere. Adjudecare făcută fără participarea unuia dintre moștenitori. Numai dânsul poate cere, pe acest temei, nulitatea adjudecării. Vînzarea anulabilă poate fi ratificată).
- Idem, s. II: *Leonida Alexandrescu, Regulament de competență*. (Maltratare corporale comise de un funcționar public în exercițiul funcției lui. Dacă intră în prevederile și se pedesc de art. 147 și 148 cod. penal?).
- Idem: *Mihail Pârnu, recurent*. (Compunerea Trib. cu judele de ocol. Dacă și când judecătorul unui ocol rural poate completa Trib.-? Dacă judecătorul de ocol e obligat a propune pacea părților în materia penală în care părțile se pot împăca?).
- Casație, s. III: *Macus Braunstein cu Primăria Iași*. (Clădiri amenințând cu prăbușirea. Dreptul autorității comunale de a ordona dărâmarea lor. Art. 101—103 Reg. de construcții).
- Curtea de apel București, s. I: *N. Stoenescu cu judele sindic al falimentului C. I. Ploară*. (Societăți comerciale cu totul distincte. Prima este declarată în faliment, iar cea de a doua, care cuprinde asociați din cea dintâi, nu. Dacă aceasta atrage de drept și declararea în stare de faliment acelei de a doua?).
- Trib. Prahova, s. I: *Ion Morcovescu și I. Teodorescu*. (Dacă apărătorii regulat înscrși, au dreptul de a contrasemna acte de notariat la Tribunal?), cu o *Notă* de d-l avocat Alex. Lascarov-Moldovanu.

Falimentul în Dreptul Internațional Privat

Asupra falimentului în dreptul comercial s'a mai scris ceva (1) asupra „Dreptul Internațional Privat” însă suntem complet lipsiți de doctrină (2). Menționăm totuși ca o încercare răzleață, îndrăzneală și feroață, studiul de drept comparat pe care îl face colegul G. Plătăreanu asupra societăților comerciale în dreptul francez și al nostru (3).

Ne propunem să cercetăm în articolul de față problema următoare: Dacă o societate comercială cu sediul principal în străinătate și o sucursală la noi, a fost declarată în stare de faliment în străinătate, cari sunt efectele juridice ale hotărîrii străine cu privire la sucursala dela noi?

Problema pusă ne evidențiază rolul covârșitor, pe care îl are doctrina în dezvoltarea științei dreptului și lupta pe care o duce cu jurisprudența, pentru a menține sau adecua legile cerințelor sociale și spiritului juridic al timpurilor noastre.

Dreptul și echitatea sunt veșnic în conflict, căci o hotărîre juridică nu este întotdeauna și echitabilă, de pildă jurisprudența noastră nu admite nici astăzi recunoașterea copilului natural de către tată; jurisprudența franceză nedreptățește pe copiii adulterini, victime ale imoralității noastre. Deci unele hotărîri sunt juridice, dar totuși nu răspund echității precum soluționările unor probleme răspund spiritului juridic a unor texte de legi, dar nu și spiritului juridic al momentului. Încercările noastre trebuiesc să tindă către o apropiere cât mai mare între soluționarea juridică și cea echitabilă — adevăratul scop al ideii de justiție — și ori de câte ori ne o va permite un text de lege, este de datoria noastră s'o facem

1) Cursurile d-lor profesori T. Stelian, Vasile Dumitriu, Hacman M. Pașcanu, C. Stoenovici; codul falimentelor adnotat al lui G. T. Pallade și un studiu al lui Anca Leontin, magistrat.

2) Abstracție cursul d-lui profesor P. Missir.

3) Societățile comerciale în dreptul francez și în dreptul românesc. Contribuția la Studiul Dreptului Internațional Privat, de G. Plătăreanu, doctor în drept.

A apărut: în editura Soc. anon. „Curierul Judiciar” vol. II de Drept Comercial, FALIMENTUL, de d-l Const. A. Stoenovici, Doctor în drept dela Paris. Prețul lei 150.

spre a asigura îndeplinirea fidelă a misiunii, care ne este dată de știința dreptului. Totuș nu trebuie abuzat de acest procedeu, care va fi înlăturat ori de câte ori ne vom găsi în fața unor texte de legi rigide. Este de dorit să extindem cât mai departe interpretările legilor în cadrul echității, dar fără să le denaturăm sensul.

Chestiunea tratată prezintă azi mai mult interes de cât oricând față de dezvoltarea pe care a luat-o comerțul internațional; dovada eforturile internaționale pentru ajungerea la un regim uniform în materia falimentului.

Sunt două mari teorii împrejurul cărora s'au fixat jurisprudența și doctrina: teoria generalității și indivizibilității falimentului și teoria pluralității falimentului. Aceste două teorii se pot susține și la noi, de oarece codul nostru de comerț ca și cele apusene, nu conține nici o dispozițiune, care să soluționeze problema într'un mod hotărât. Câteva tratate izolate dintre unele țări însă au tranșat dificultățile care se ivesc, și anume: tratatul dintre Franța și Belgia, și tratatul dintre Franța și Elveția).

1. Să vedem întâiu pe ce se bazează teoria pluralității falimentului, care după părerea noastră, ne dă soluțiunea cea juridică, nu cea echitabilă. Se susține că, falimentul fiind pronunțat în străinătate, hotărîrea de declarare în stare de faliment n'are autoritatea lucrului judecat în alte țări, și vice-versa. Cu alte cuvinte, o societate avându-și sediul principal, de pildă la Paris, fiind declarată în stare de faliment, sucursalei sale din București nu i se poate o pune această hotărîre. Creditorii sucursalei vor putea să-și exercite mai departe acțiunea lor individuală împotriva debitorului pentru recuperarea creanțelor lor; și în cazul când pe baza hotărîrii de declarare în stare de faliment, unii creditorii din Paris ar încerca urmărirea bunurilor aflate la noi, hotărîrea franceză va trebui să capete executorul cu ocaziunea judecării căreia nu se va cerceta numai competența tribunalului care a pronunțat-o, sau dacă formalitățile cerute au fost îndeplinite, se va cerceta chiar fondul chestiunii. În cazul acesta, dacă Tribunalul socotește, de pildă, că nu este destul dovedită încetarea plăților, el va putea să respingă executura. În nici un caz o hotărîre de declarare în stare de faliment în străinătate nu va putea avea la noi de plano efectul autorității lucrului judecat.

Motivele sunt următoarele:

a) Neavând în codul nostru de comerț nici o dispozițiune care să prevadă categoric cazul de față, soluționarea sa se va degaja din deduceri de texte și din principiile fundamentale ale Dreptului. O prezumpție că soluțiunea pluralității falimentului este cea care se poate deduce din textele noastre rezultă din faptul că domnul P. Missir delegatul nostru la Conferința din Haga din 31 Mai 1904 aderase și dânsul la acordul internațional pentru unificarea regimelor falimentului, care adoptă teoria generalității și indivizibilității falimentului, teorie deci inexistentă la noi. Din nefericire acest acord internațional la care convenise un număr mare de țări n'a trecut sub forma de convențiune internațională.

b) Argumentul cel mai puternic se poate deduce din articolul 13 din codul nostru civil, care — cum știm — ne permite să chemăm înaintea instanțelor judecătorești pentru îndeplinirea obligațiilor sale pe străinul chiar când n'ar avea reședința sa la noi în țară. Urmarea juridică va fi că, dacă un străin sau o societate străină va fi declarată în stare de faliment în străinătate, creditorii din țara noastră

potrivit art. 13 codul civ. își păstrează acțiunea lor individuală împotriva debitorului, putând astfel recupera creanța lor într'un mod integral, neținând seamă de nici un dividend.

Această situațiune pe care o crează art. 13 din codul nostru civil la noi, o crează art. 14 în legislația franceză; nici codul german al falimentelor din 1877 nu pune nici o stavilă la exercitarea acțiunilor individuale într'o asemenea situațiune, soluțiune juridică într'adevăr, dar nici de cum echitabilă. Această situațiune nedreaptă l'a făcut pe Rahusen, în raportul său pe care l'a prezentat în numele comisiei a 5-a la 4-a Conferința din Haga în 1904 s'o definească: „un vol organisé“.

c) Falimentul privește în primul rând bunurile falitului și pe urmă pe falit; este un regim de indisponibilitate a bunurilor. Regulamentarea bunurilor — și mai ales a celor imobiliare — variază dela țară la țară. Legile care se ocupă de situațiunea juridică a bunurilor sunt de statut real. Cum s'ar putea deci impune unei țări urmărirea bunurilor sale imobiliare, — urmărire pe care legile sale nu o ar admite — potrivit unei hotărîri a unei instanțe străine! Bunurile imobiliare sunt guvernate de lex rei sitae.

d) Legea sau codul falimentelor este de ordine publică, deci fără efect extrateritorial, privind activitatea economică a fiecărei țări în parte.

Putem presupune că codul nostru de comerț să supună încetarea de plăți la unele condițiuni pe care nu le prevede o legiuire străină. Degeaba s'ar putea invoca accesorium sequitur principale când intervine ordinea publică, întreaga clădire economică și socială a unei țări.

Iată motivele pe care se întemeiază această teorie, motive deduse într'adevăr din legiuirea noastră, ca și din principiile care o cărmuesc, și pe care trebuie s'o admitem noi, — cred eu — atâta timp cât nu vom fi ajuns la o înțelegere internațională în această delicată chestiune.

Aproape toată jurisprudența franceză a admis acest punct de vedere, și adăugăm că dacă numai o minoritate din doctrină l'a admis ca juridic, — sperând totuși o evoluție către generalitatea și indivizibilitatea falimentului, — a fost pentru motivul că a dat legilor și principiilor maximul de interpretare care i-a putut fi dată.

Legile trebuiesc adaptate timpurilor în limita rigidității lor (4).

4) Paris 23 Dec. 1847, Mem. jurispr. Bordeaux 1848, 2, 5, Sirey 48, 2, 238; P. 48 II, 181, D. P. 48, 2, 3; Aix 15 Mai 1870, S. 70. 2. 297; D. P. 70. 2. 204.; Paris 22 février 1872, Journal Trib. comm. 1872. p. 261; Journal jurispr. Marseille 1873. 2. 78; S. 71. 2.90; Lyon 1-er juin 1872, D. P. 73. 5. 93.; Cass. 12 nov. 1872. S. 73. 1. 17.; Paris 23 nov. 1874. Journal trib. comm. 1875 p. 395, Journal de dr. int. privé 1875 p. 134; Cass. 5 juillet 1897, Pand. fr. pér. 98. 1. 176; Cass. 17 juillet 1882, Journ. trib. comm. 1882 p. 657; Paris 9 janvier 1907. S. 1907. 2. 141; Lyon Caen et Renault II no. 3139; Laurent XX no. 4; Paul Pic: La faillite p. 227; Thaller. Droit commercial 1716, 1717 și Droit Comparé t. II p. 365 și urm.; Massé: Dr. comm. t. II no. 809; Horsa, Revue de droit international et de législ. comp. 1876 p. 627 à 641; Ripert: Revue intern. de législ. et de jurispr. 1877 p. 605 și urm.; O minoritate absolută din jurisprudența franceză s'a pronunțat în contra acestui mod de a vedea: Trib. comm. Marseille 7 déc. 1876. Journ. jurispr. Marseille 1877, 1. 57; Journal de dr. int. privée 1877. p. 423; Journ. jurispr. Marseille 1877. 1. 57; Journal dr. intern. privé 1877. p. 424 — Cass. 30 nov. 1868. Journ. trib. comm. 1869. p. 303. S. 69. 1. 267. D. P. 69. 1. 194).

În orice caz principal o hotărîre străină de declarare în stare de faliment nu va putea fi sustrasă niciodată executărei noastre, nici măcar numirea unui sindic care este o măsură conservatoare cu caracter grațios, — cum susțin unii (Charles Calvo, *Le droit international théorique et pratique*). Această măsură conservatoare face parte dintr'un complex de proceduri contencioase, care își imprimă caracterul său asupra întregului proces și asupra tuturor măsurilor care le impune. A admite contrariul ar însemna de pildă, că presupunând declararea în stare de faliment a unui necomerciant în Germania, — cum este admis de legiuirea germană, — s'ar putea numi un sindic în țară la noi pentru bunurile pe care le-ar deține în țara noastră; soluțiune nejuridică în fața ordinii noastre publice, care își impune autoritatea sa. Calvo spune că nu este nevoie de executor pentru numirea unui sindic, afară dacă s'a ridicat vre-o contestațiune împotriva acestei numiri, sau împotriva falimentului în sine, etc. Dar ne întrebăm: ce putem atacă pe calea contestațiunii, o hotărîre străină la noi? Nefiind investită cu executor, ea nu poate avea nici o putere executorie la noi, este lipsită de efecte, și mai adăugăm, presupunând — prin absurd — că în cazul de față avem calea contestațiunii, falimentul oare nu atinge ordinea publică și nu trebuie întotdeauna ridicat din oficiu de Ministerul public!

Iată de ce nu putem fi partizan al teoriei lui Calvo și susținem cu toată căldura convingerile noastre că executorul nu va putea niciodată să fie înălăturat în astfel de împrejurări (5).

Discutând aici teoria pluralității falimentului este neîndoelnic că ne-am pus în situațiunea unei societăți sau case străine având o sucursală la noi în țară, iar nici decum în acea a unui comerciant având în două țări diferite două case făcând un comerț diferit. În acest caz din urmă, doctrina este unanimă în a recunoaște că vom avea de a face cu două falimente distincte.

Iată în ce constă teoria pluralității falimentului, cea juridică după noi și în susținerea căreia se mai invoacă faptul că ar fi nedrept să se aplice creditorilor țării unde este sucursală legile sediului principal al societății că cei cari contractează cu sucursala n'au nici o siguranță în tranzacțiile lor. Acest inconvenient poate fi ușor înlăturat prin internaționalizarea regimului falimentelor.

2. La această teorie, — juridică am spus-o, — se opune teoria generalității (sau unității) și indivizibilității falimentului, care ne dă soluțiunea cea echitabilă și către care, — repet — tind aproape întreaga doctrină și eforturile internaționale. După războiul cel mare s'a pus din nou în discuțiune și cercetare codificarea dreptului internațional privat. Vom cerceta care sunt argumentele pe care se poate întemeia această teorie.

5) De părerea noastră: Aix 15 Martie 1870. S. 70, 2, 297; Bordeaux 2 Iunie 1874. S. 75, 2, 37; Paris 13 August 1875. J. C. 1877 p. 40; Gênes 25 Martie 1892, *Revue pratique de dr. intern.* 92, 1, 253; Cass. Pays-Bas, 5 Aprilie 1888. Ann. de dr. comm. 1890, 2, 280; Trib. de La Haye 14 Iunie 1889, *ibid.*; Trib. sup. Madrid 20 Nov. 1894. J. C. 1896 p. 673; Cass. 26 Iunie 1905. S. 1905, 1, 433 cu nota lui Lyon-Caen. Bordeaux, 2 Iun. 1847 S 1875, 2, 37. Ruben de Couder: *Dictionnaire de Droit commercial* nr. 93 și 94. *Contra*: Paris 18 Febr. 1888. Gaz. du Palais, 3 Mai 1888; Aix 5 Iunie 1895. J. trib. com. 97, p. 742, Trib. comm. Seine, 19 Iunie 1895; Charles Calvo: *Le droit international théorique et pratique* II).

Spunem dela început că susținătorii acestei teorii se împart: unii, cari pleacă dela concepția că, falimentul afectează în primul rând starea persoanei și alții, că falimentul privește în primul rând interesele creditorilor, egalitatea dintre ei (6).

Această distincție totuși n'are nici o importanță întrucât toți ajung la același rezultat: teoria generalității și indivizibilității falimentului. Potrivit acestei teorii este suficient ca tribunalul competent — adică tribunalul sediului principal — să fi pronunțat declararea în stare de faliment pentru ca această hotărîre să aibă puterea autorității lucrului judecat față de sucursalele ei în alte țări.

Temeiurile pe care se bazează această teorie sunt:

a) Falimentul privind în primul rând capacitatea individului, intră în domeniul legilor cu statut personal, și în consecință îl urmărește peste hotarele țării, pretutindeni. Se pretindea că falitul era un fel de incapacabil. Evident că aceasta nu constituie o argumentare destul de serioasă încât falitul, — nu bancrutatul fraudulos — nu este lipsit de drepturile sale civile (Cas. fr. 6 nov. 1883, S. 84. 1. 105). De aceea această argumentare a fost părăsită și înlocuită prin doctrina personalității dreptului: „Când legile sau deciziunile judiciare ale unei țări căreia aparține individul prin naționalitatea sa au prevăzut condițiunile acestui individ sau starea bunurilor sale, înseși autoritățile Statelor străine trebuiesc să respecte și să observe aceste legi ca și aceste hotărâri, (exceptându-se cazurile când intervin motive puternice de ordine publică, care se opun la acest lucru)“.

b) Toate bunurile falitului trebuiesc aduse la masa credală, întrucât întregul patrimoniu al debitorului constituie gajul comun al creditorilor.

c) Toți creditorii trebuiesc puși pe un picior de egalitate. Ar fi nedrept ca într'o țară creditorii falitului să nu-și vadă creanța lor complet acoperită, pe când creditorii aceluiaș debitor în străinătate să-și pot recupera întreaga lor creanță; ne-am găsi în fața a două masse de creditori cu drepturi diferite! Această situațiune inechitabilă o înlătură teoria generalității și indivizibilității falimentului, punându-i pe toți creditorii pe un picior de egalitate. De altfel dacă mergem la origina și fundamentul falimentului în dreptul roman, vedem că dacă vre-un creditor își formulă pretențiunile sale împotriva unui debitor, *missio in possessionem* n'avea loc numai față de el singur, ci și față de ceilalți creditori, „cum reditores rei servandae causa mittuntur in possessionem, is qui possidet, non sili, sed omnibus possidet“ (L. 5 par. 2 Dig. Ut in posses leg.). Știm că această măsură conservatoare era urmată în caz de perseverență în atitudinea sa de către debitor de un *venditio bonorum*.

d) Este anormală situațiunea unei persoane de a fi falită numai într'o țară și numai pentru o parte din patrimoniul său. Teoria generalității și indivizibilității falimentului asigură bunul mers al justiției evitând să se producă o contrarietate de hotărâri.

e) Se evită cheltueli mari de judecată în folosul masei credale.

6) Fiore: *Droit International privé* n. 305, 361; Carlie, traducerea lui E. Duton: *La doctrine de la faillite en droit international*, p. 51; Glasson: *Journal de Dr. Int. privé* 1881; F. Despagne: *Précis de Droit International privé* 1884, p. 600; Boistel n. 899 bis.

f) Se înlesnesc raporturile internaționale încât privește activitatea economică și comercială a diferitelor țări.

g) În sfârșit, se poate răspunde la acei cari pretind că aplicarea legilor sediului principal al societății constituie o nesiguranță pentru cei cari contractează în străinătate cu sucursala, că nu este nimic mai lesne pentru aceste persoane care cunosc situațiunea de fapt a sucursalei, decât să cerceteze legile sub imperiul cărora se găsește, cum se cercetează situațiunea juridică a oricărui imobil înainte de a-l cumpăra sau de a-l primi în ipotecă.

Toate aceste motive, cari decurg dintr'un spirit practic și echitabil au făcut ca aproape întreaga doctrină să se ralieze la această teorie a generalității și indivizibilității falimentului ca și jurisprudențele italiană și belgiană (7).

3. Convențiunea franco-belgiană din 8 Iulie 1899 admite această teorie din urmă în dispozițiunile sale din art. 8 par. 2; de asemenea și convenția dintre Franța și Elveția din 15 Iunie 1869.

În toate congresele internaționale de drept privat s'au emis deziderate pentru internaționalizarea regimului falimentelor făcând aplicația teoriei generalității și indivizibilității falimentului. La 1878 la Congresul internațional al comerțului și industriei sub președinția lui M. Mancini se prevedea că se vor lua dispozițiuni speciale în tratatul, care trebuia alcătuit, ca să se ia măsuri pentru ca hotărârile date în materia falimentului într'una din țările contractante să poată fi cunoscute în celelalte state. Chestiunea s'a desbătut și acest mod de a vedea a fost admis la Institutul de drept internațional la Paris în 1894 și la Bruxelles în 1902. Însfârșit se și alcătuiască la Conferința din Haga în 1894, la care a participat și România, un proiect de tratat internațional în chestiunea falimentului, în care se prevedea textual în primul articol: „Declarația în faliment, pronunțată într'una din țările contractante de către autoritatea competentă și conform legii acestui Stat, este recunoscută și își produce efectele sale în celelalte state contractante făcând excepția aplicării dispozițiunilor conținute în articolele următoare” *adop-tarea teoriei generalității și indivizibilității falimentului*).

7) Ch. Calvo: Le droit intern. th. et pratique; Weiss: Traité élémentaire de dr. intern. privé p. 856; Aubry et Rau, I par. 1, p. 97; Demolombe, II, n. 103; Merlin: Rep. vo. Faillite, sect. II, par. 1, art. 10, n. 2; Frantz Despagne: Précis de Droit International privé p. 1190 și urm.; Milan 15 Dec. 1876, Journ. de dr. int. privé 1878 p. 608; pentru Belgia: Journ. de dr. int. privé 1880, p. 87; A. Vavasseur: Traité des sociétés civiles et commerciales; Fiore: Del fallimento secondo il diritto privato internazionale, Pisa 1873; Vidari: Corso di dir. comm. VIII, 4-a ed., n. 7452; Vivante, Elem. di dr. comm. Milan 1891, n. 174; Renault: La faillite dans les rapports internationaux, Le Droit 11 et 12 Dec. 1880; Thaller: Des faillites en dr. comparé, Paris 1887; Jitto: La codification du Dr. intern. de la faillite, La Haye 1895, p. 42 și urm. și p. 133 și urm.; Bufnoir, La législation de la faillite en Allemagne et en Autriche, Bulletin de la Société de légis. comp. 1880 p. 292; Meili, Moderne Staatsverträge ueber das intern. Konkursrecht, Zurich, 1907; Lyon Caen et Renault Droit commercial; Freund: Der Zwangswergleich zur Abwendung des Konkurses im Recht des Auslands, Zitschr. fuer das gesamte Handelsrecht, X, fasc. 1 și 2. Adăugăm că sunt unii dintre doctrinari ca de pildă: Thaller și Lyon Caen, cari aprobă această teorie, dar totuși cer aplicarea teoriei pluralității falimentului, ca dând o soluțiune juridică potrivit textelor de leg. existente,

Acest proiect de tratat din nefericire a rămas la aceeași stare de proiect până astăzi.

4. În rezumat: Teoria unității și indivizibilității falimentului este aceea care corespunde echității. Ea trebuie totuși să facă locul teoriei pluralității falimentului singură cu soluția cea juridică, care se poate deduce din legiurile azi în ființă. Este de dorit că, în urma curentului pornit de întreaga doctrină și greșit de o parte a jurisprudenței belgiană și italiană vom ajunge nu numai la un regim de publicitate care să pună la adăpost drepturile fiecăruia, dar vom ajunge la internaționalizarea chestiunii falimentului în așa fel încât teoria unității și indivizibilității falimentului să poată fi îmbrăcată într'o haină juridică, pentru ca să putem da problemei o soluțiune și juridică și echitabilă!

Chestiunea internaționalizării codului comercial s'a discutat în decursul acestui an la Geneva, elaborându-se chiar un proiect în acest scop, și a fost ridicată iarăși la Conferința Internațională parlamentară de comerț la Roma. Atâtea vorbe, măcar să ne ducă la un rezultat pozitiv!

JEAN H. VERMEULEN
Avocat

București 15 Aprilie 1925.

OBSERVAȚII asupra legii pentru accelerarea judecăților

Din această lege votată de curând se desprinde faptul că procedura ce se stabilește prin această lege se aplică numai la Tribunale și Curți, și cred că este bine că s'a dispus astfel pentru faptul că, după această lege, este neapărată nevoie ca partea să aibă un avocat și cum sunt judecătorii care n'au decât un avocat iar altele nici unul, ar fi fost o grea sarcină pentru părți în lipsă de avocați, a face acțiunile și întâmpinările conform acestei legi.

Deși prin prezenta lege s'a desființat art. 40 din legea avocaților, care cerea contrasemnarea acțiunilor și apelurilor de către avocați, însă s'a introdus această obligațiune în mod indirect, mai inteligent și fără a părea a fi un privilegiu de castă.

Deși se spune categoric că această lege nu se aplică decât la Tribunale și Curți sunt părți din această lege care se aplică și la judecătorii și asupra acestor articole voesc să insist puțin.

Art. 53 din sus zisa lege prevede în aliniatul a) „că dispozițiunile din această lege nu se aplică”; „materiiilor pentru cari prin legi s'a instituit o procedură specială, decât în măsura în care și sub regimul procedurilor anterioare acestei legi, se completează prin dispozițiunile dreptului comun”.

De asemenea termenele și căile de atac din acele proceduri speciale rămân neschimbate.

Prin acest articol se spune cu alte cuvinte, că acele dispozițiuni din vechea procedură civilă care se aplicau la procesele ce se judecau la judecătorii, nu se va urma cum se prevede în procedura civilă veche, ci după normele din noua lege pentru accelerarea judecăților, dacă această lege modifică aceste texte din pr. civ. veche.

Din redactarea prea concisă a acestui articol se vor naște însă foarte multe controverse și de aceea cred că era foarte bine dacă se specifica clar anume care articole din această nouă lege se aplică și la judecătorii.

Prin redactarea prea vagă a acestui articol, rămâne deci, a se cerceta și aprecia de instanțele de fond dacă o dispoziție oarecare din această nouă lege este o modificare a vechii proceduri civile, care aplicându-se și la judecătoria, ar urma deci conform art. 53 din l. p. Acc. judec. să se aplice și la judecătoria noua lege.

Din această cauză se naște o nesiguranță în modul de intentare al acțiunilor și în modul de administrare al probelor, care creiază nesiguranță și nedumerire și face să se piardă fondul din cauza formelor, totuși cred că judecătoriile vor aprecia acest lucru și vor stabili că fondul primează forma, și vor căuta a înlătura un formalism dubios în favoarea fondului.

Prin această nouă lege se prevăd o multime de dispozițiuni foarte bune și este regretabil că nu s'a prevăzut că se aplică și la judecătoria.

De ex.: Prin art. 15 se prevede că amânarea proceselor de comun acord nu se admite decât o singură dată în cursul unei instanțe. Eu cred că această dispozițiune bună nu se poate aplica la judecătoria în lipsa unui text de lege categoric.

Prin art. 16 se prevede că partea care a fost prezintă la o înfățișare, fie personal, fie prin procurator „nu va mai fi citată în cursul acelei instanțe” se va considera că pentru celelalte înfățișări a luat cunoștință de termen fie chiar dacă ar fi vorba de un interrogator sau jurământ.

În lipsă de un text de lege categoric cred că nici această dispozițiune bună nu se poate aplica la judecătoria.

Subsemnatul în „Curierul Judiciar” No. 40 din 25 Noiembrie 1923, am arătat într'un articol intitulat: „Sisteme și simplificări și accelerare pentru judecarea proceselor”, că obligațiunea reclamantului, de a căuta, să îndeplinească procedura cu pârâții, constituie o grea sarcină pentru reclamant și am opinat, că ar trebui în viitor în toate afacerile, civile, comerciale și penale să se modifice procedura în sensul ca reclamantul să citeze pe pârât sau inculpat o singură dată, iar după aceasta pentru termenele următoare, pârâții, recte inculpații, urmând singur a se interesa și lua cunoștință din dosar, în termen de 15 zile dela ultimul termen, de termenele următoare, lucru pe care astăzi îl fac de obicei toți pârâții, pentru a-și aranja afacerile lor, a fi liberi, la ziua termenului, așa că, citarea, nu constituie decât o formă și o greutate, în plus, pusă pe spinarea reclamantului. Susțineam să se acorde termenul de 15 zile dela un termen la altul pentru a da timp pârâtului de a se interesa de termenul fixat, urmând să se emită citațiuni numai dacă termenul va fi mai mic de 15 zile.

Prin noua lege ce s'a votat s'a admis în parte sistemul preconizat de subsemnatul, dar nu s'a stabilit dacă se poate aplica și la judecătoria acest sistem. Eu cred că nu, în lipsă de text categoric.

Totuși cum este redactat acest articol se naște întrebarea, chiar pentru Tribunale și Curți: Dacă cineva dă în judecată o persoană morală, pe viitor o va mai cita, dacă a fost prezintă prin procurator? Chestiunea este foarte controversată, și sunt sigur că Curtea de Casație va trebui să stabilească un regulament de competență pentru acest caz.

Sunt totuși articole care deși nu se prevede în mod categoric că urmează a se aplica de judecătoria, totuși cred că se pot aplica de aceste instanțe. De ex.: Art. 47 prevede că prezentarea părților în instanță acoperă orice viciu de procedură.

În acest articol prevăzându-se o chestiune de procedură generală, cred că, se poate aplica și la judecătoria, mai ales că, și în trecut s'a procedat în felul acesta.

Același lucru se poate spune și despre art. 48, 49, 50 și 51 din această nouă lege, fiindcă prin aceste articole se reglementează aprecierea judecătorilor, când ei de fapt puteau hotărî acest lucru chiar fără aceste texte de legi, care nu vin decât să ușureze această apreciere.

De asemenea sunt de părere că art. 55 și 56 din leg. p. acc. jud. în care se prevăd unele dispozițiuni foarte bune în ceea ce privește legea timbrului, cred că trebuie să se aplice și la judecătoria, fiindcă în cauză fiind o chestiune de timbru, ar fi urât și vexatoriu, ca la o instanță oarecare, să se timbreze acțiunile și procedurile într'un fel, iar la altele în alt fel. Legea timbrului fiind o lege de impunere, trebuie să fie uniformă pentru toate instanțele, taxele trebuind numai a fi diferite, iar modul lor de încasare uniform.

Dacă s'ar interpreta altfel art. 55 și 56 că nu se aplică decât la Tribunale și Curți s'ar întâmpla următorul lucru: O acțiune insuficient timbrată sau procedura se anulează la judecătoria, scăpând însă neobservată acest lucru, la Tribunal se poate complota timbrul, ceea ce ar constitui o inadvertență legală.

Prin art. 41 se prevede, că termenul de apel contra sentințelor Tribunalelor în materie civilă și comercială este de 15 zile dela comunicare. Se naște întrebarea, dar în materie cambială termenul de apel mai curge oare dela pronunțare? Sau și în aceste cazuri tot dela comunicare?

Din cauza redactării prea concise a acestui articol, sunt sigur, că vechia controversă ce există la judecătoria, va reinvia și la Tribunale și Curți și din această cauză se vor pronunța hotărâri cu soluții contrarii.

Totuși toate aceste nedumeriri s'ar putea rezolva în parte printr'un regulament mai explicit și ordine ministeriale.

VICTOR ROMESCU
Magistrat

Administratori, Membrii sau Consilieri?

Stim cu toții că organele care conduc societățile anonime sunt:

Adunările generale, consiliul de administrație și direcțiunea, iar ca organ de control avem Comitetul de cenzori.

Membrii consiliului de administrație se numesc administratori. Așa-i numește codul de comerț în art. 141 și următorii, cuprinși în § 2 „Despre administratori” al secției a IV-a. Așa sunt numiți și prin diferitele statute. Așa era până acum uzul.

De câțiva vreme însă a început un obicei prost: în procesele verbale ale consiliilor de administrație sau ale adunărilor generale, care se publică în „Monitorul Oficial”, administratorii nu se mai numesc administratori ci consilieri.

Consilierii pot fi juridici sau tehnici, consilieri de Curte sau de Casație, consilieri agricoli sau silvici; credem însă că membrilor consiliilor de ad-

ministrație trebuie să le rămâie ca în trecut denumirea de administratori.

Spuneam acest lucru unui coleg, dar el foarte mirat mi-a obiectat :

— Dar „administrator“ se chiamă numai administratorul-delegat !

— Fiindcă e delegat în Comitetul de direcțiune, i-am obiectat eu, se numește administrator-delegat. Ceea ce impune ca cel care nu e „delegat“ să se cheme simplu „administrator“. Și să nu creadă cititorii că această denumire nepotrivită și inexactă se strecoară ici și colo. De 2—3 ani coloanele „Monitorului Oficial“ sunt pline de „Consilieri“.

Și în cel mai fericit caz când nu-i zice administratorului „d-l Consilier“, îi zice „d-l membru“ !

Să vă extrag câteva exemple din ultimele 2—3 numere din „Monitorul Oficial“ :

La 18 Iunie a. e. se publică procesul-verbal al adunării generale a Societății „Banca Cernavoda“ (pag. 7090). El e semnat de Președinte și de d-nii „membri“. Banca Creditul Râmnicean din R.-Sărat (pag. 7093): are de asemenea „membri“ în loc de administratori.

La 19 Iunie a. e. „Monitorul Oficial“, (p. 7155), Banca Poporului, arată că sunt prezenți la ședința dela 16 Aprilie 1925 d-nii „membrii“ Sabba Ștefănescu, M. Vlădescu, N. Stambulescu, etc.

În acelaș mod se denumesc administratorii societăților Banca Ștefan- cel-Mare, din Iași (p. 7161), Banca de Scont din Craiova (pag. 7163), etc.

La 20 Iunie a. e. „Monitorul Oficial“ No. 133, p. 7240), Soc. Refacerea Industrială realege 4 „consilieri“.

La 22 Iunie a. e. („Monitorul Oficial“ No. 134 p. 7287) Soc. „Drajna“ are un proces-verbal No. 160, ședința de la 28 Mai 1925. Consilieri prezenți: d-nii D. Dobrescu, Stelian Popescu, Al. Cottescu, etc.

Comitetul de direcțiune se compune din Președinte, Vice-președinte și d-l Consilier Gr. Urlățianu.

Semnătura o au d-nii Consilieri Cantacuzino-Pașcanu, Spiru Lalu, Gr. T. Coandă, etc.

Concluziuni : Să rugăm pe toți colegii noștri din barou care sunt administratori ai societăților anonime să observe ca funcționarii și directorii acestor societăți să nu-i mai trateze de „consilieri“ și „membri“.

AL. C. ORESCU

Doctor în drept, Directorul Contenciosului
Băncei Românești

RECENZIE

Dr. Ștefan Laday, CODUL CIVIL AUSTRIAC, complectat cu legile și regulamentele modificatoare cuprinzând și jurisprudența. Vol. I, art. 1—530, pagini 809 ; Editura Minist. Justiție, Directorat. general Cluj.

Acelaș complex de contingente care pregătește

continua transformățiune a dreptului pozitiv, pulsează insensibil dar efectiv în dinamica de aplicațiune a acestui drept, făcând ca viața juridică să nu încremenească osificată în normele rigide ale textelor de lege. Dacă cercetăm soluțiunile practice ocazionate de aplicațiunea unei legi, din clipa intrării sale în vigoare și până în ziua când o lege nouă i-a luat locul, vom constata de cele mai multe ori minunate evoluări, surprinzător suprapuse, cari fără a deforma legea au făcut-o să răspundă neîncetat nevoilor curente și să rămână deapaururi cu vântul dreptății. În acest mers, pas la pas cu viața, jurisprudența fixează fiecare moment, așa după cum legile marchează saluturile evoluțiunii. A cunoaște aceste momente ce se interpun între pașii evoluțiunii este netăgăduit o îndatorire pentru orice jurist, a o nesocoti, este a pierde drumul și a te izola, în dauna dreptății și a celor ce o așteaptă. De aceea alături de operele de doctrină cari servesc de îndrumătoare tălmăcirii legilor, lucrările cu caracter pur practic oglindind mersul jurisprudenței sunt chemate să străjuiască ca oridecâte ori nu se face un pas înainte să nu se facă unul înapoi.

Revistele de drept și-au luat în totdeauna sarcina de a servi ca organ de popularizare a jurisprudenței, dar consultarea lor pe un period mai întins nu numai că necesită pierdere de timp, dar mai reclamă și o vădită pricepere în selecționarea, gradarea și armonizarea soluțiunilor. De aci nevoia unor lucrări de sinteză, în cari printr-o sistematizare înțeleaptă să se proieminizeze ca într-o diagramă proeminențele liniei de evoluare a jurisprudenței.

Sunt mulți cari cred încă — și au dreptate când e vorba de lucrări slabe — că un cod adnotat nu cere de cât o pereche de foarfece, gumaarabică și răbdare. În schimb câtă pricepere, câtă pătrundere și ce simț juridic fin trebuiesc pentru a realiza un cod adnotat în adevăratul înțeles al cuvântului.

O astfel de lucrare prețioasă ne oferă astăzi eruditul jurisconsult din Cluj Dr. Ștefan Laday.

Înțelegând nevoile vremurilor de astăzi când trăim o epocă de adevărată inflațiune legislativă, datorită pe deoparte diversității de legiuri aplicabile pe teritoriul României întregite, iar pe de altă parte profuziunii de legi impuse de necesități curente, d-l Laday care ar fi putut oricând să ne dea o valoroasă operă de doctrină, a preferat să nu facă umbră atâtor pripiți cari ne-au servit, pretențioși, lucrări submediocre, lipsite de originalitate și de un folos dubios și dând precădere utilului a pus la îndămana juriștilor din întreaga Românie una din cele mai folositoare lucrări: *Codul civil austriac*, însoțit de legile modificatoare, adnotat cu jurisprudența maghiară și română, și ilustrat, acolo unde nevoia cerea, cu prețioase comentarii.

Textul codului austriac este cât se poate mai bine tradus de d-l Dr. Ioan Papp, președinte la Curtea de Apel din Cluj; deciziunile Curiei maghiare sunt iarăși corect traduse de d-nii consilieri Balasiu și Vasile M. Dimitriu de la Cluj.

Toate legile modificatoare însoțite de regulamentele lor au fost înserate la locul convenit în lucrarea d-lui Laday. Astfel întâlnim : Constituțiunea nouă, legea pentru dobândirea și pierderea cetățeniei cu regulamentul ei, legea persoanelor juridice și regulamentul ei, legea sindicatelor profesionale, legea declarațiunii morții prezumate, legea înstrăinării bunurilor Statului, legea proprietății literare și artistice, legea minelor, regimului apelor, energiei,

numeroase decrete, decrete-legi, regulamente și ordonanțe, toate acestea în primul volum.

Partea jurisprudențială este reprezentată în acest prim volum prin 2144 de jurisprudențe alese în mod sistematic din ansamblul jurisprudenței maghiare și române, oglindind astfel evoluările și soluțiunile dominante dinainte și de după alipirea Ardealului la Vechiul Regat.

Cu privire la doctrină d-nul Laday s'a oprit în special asupra teoriei cărților funduare tratând pe larg, cu o deosebită claritate și competență, toate chestiunile privitoare la această materie. De asemenea d-sa tratează materia proprietății devize și oferă rând pe rând toate noțiunile necesare cu privire la: isvoarele dreptului, drepturile persoanelor, bunuri, posesiune, proprietate, drept pemnoral și servituți.

Lucrarea d-lui Laday umple un mare gol și e o fericire că acest gol a fost umplut de d-sa. Atât pentru juriști din Ardeal cât și pentru cei din vechiul Regat această lucrare le va fi de un considerabil folos și nu ne îndoim că ea va face cât mai curând cunoștință cu acel termen de consacrare: „epuizat“.

VINTILA DONGOROSZ

INALTA CURTE DE CAS. și JUST. S-UNITE

Audiența dela 17 Aprilie 1924

Președinția d-lui V. ROMNICEANU, Prim-președinte

Jean G. Matzoukis cu Ministerul de Război

Decizia No. 5

Constituționalitatea legilor. Înființarea jurisdicțiunii de prize maritime. Legile și decretele-legi cari au înființat-o sunt constituționale. Art. 104 Constituție.

Legile și decretele-legi cari au organizat funcționarea jurisdicțiunii de prize maritime sunt constituționale, întru cât ele instituie o jurisdicțiune de aplicațiune generală, iar nu în vederea unor anumite procese, sau a unor anumite persoane, singurele cari sunt oprite prin art. 104 din Constituție.

Decretele-legi respective au și fost ratificate.

Curtea

Ascultând cetirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier Ar. Alexandrescu;

pe d-l av. Filoti în dezvoltarea motivelor de casare trimise în judecata secțiunilor unite;

pe d-l av. G. Stravolea, în combateri și

pe d-l Procuror g-ral I. Stambulescu, în concluziuni și

Deliberând

Asupra motivelor I și II de casare:

1) „Violarea art. 104 din Constituție.

Decretul-lege Nr. 1084 din 18 Septembrie 1917 care organizează funcționarea jurisdicțiunii de prize maritime și Decretul-lege Nr. 1632 din 30 Decembrie 1917, care decretează codul jurisdicțiunii de prize maritime, sunt inconstituționale și prin urmare hotărârile date pe temeiul acestor decrete de instanțele create de aceste decrete sunt nule.

Puterea legiuitoare se exercită de lege și Adunările legiuitoare potrivit disp. art. 32 d'n Constituție, principiile dreptului public recunosc însă puterei executive, în împrejurări extraordinare, puțința de a lua prin decrete-legi măsurile necesitate de apărarea intereselor Statului, de aci a născut dreptul de necesitate.

Aceste Decrete-legi sunt provizorii, nu pot fi date decât când

Adunările legiuitoare sunt împedicate de a lucra și numai sub rezerva ratificării lor de Adunările legiuitoare. Puterea executivă însă în nici un caz nu poate prin Decrete-legi să desființeze Constituția sau o dispoziție formală a ei.

Art. 104 din Constituție oprește formal înființarea de Comisii sau Tribunale extraordinare, ori jurisdicțiunea de prize maritime este o comisiune sau Tribunal extraordinar, pentru că, judecățile ei nu sunt supuse controlului vreunei instanțe judecătorești. S'a putut înființa comisiile de judecată, jurisdicțiuni speciale, cum este de pildă în materie de chirii, de expropriere, de impozite, etc. dar judecățile acestor jurisdicțiuni speciale trec toate prin controlul instanțelor judecătorești, fie pe cale de apel la Tribunal, fie pe cale de apel la Curtea de apel, fie pe cale de recurs la Inalta Curte de casație și deaceia ele nu sunt comisii sau tribunale extraordinare oprite de art. 104 din Constituție. Ori, judecățile jurisdicțiunii de prize maritime, netrecând prin controlul nici unei instanțe judecătorești, aceste jurisdicțiuni sunt tribunale extraordinare și prin urmare decretul-lege 1048 din 18 Septembrie 1917 ca și decretul-lege Nr. 1632 din 30 Decembrie 1917, sunt date cu violarea art. 104 d'n Constituție, ele sunt neconstituționale.

II. Dacă este adevărat că dreptul de recurs nu este un drept constituțional, el putând fi ridicat printr-o lege ordinară, acest principiu nu se poate însă aplica decât instanțelor judecătorești ordinare, a căror hotărâri pot sau nu fi supuse recursului în casație după înțelepciunea legiuitorului.

Dreptul de recurs în Casație există și trebuie să existe întotdeauna, când este vorba de judecățile unor jurisdicțiuni extraordinare a căror hotărâri nu trec prin controlul unor jurisdicțiuni ordinare, căci altfel aceste jurisdicțiuni devin tribunale ordinare oprite prin art. 104 din Constituție“.

Având în vedere că chestiunea dedusă în judecata Secțiunilor Unite ale acestei Inalte Curți prin motivele de casare este aceea de a se ști dacă decretul-lege No. 1084 din 18 Septembrie 1917 care organizează funcționarea jurisdicțiunii de prize maritime, precum și decretul-lege No. 1632 din 30 Decembrie 1917 care decretează codul jurisdicțiunii de prize maritime, sunt sau nu constituționale, adică dacă tribunalele pe care acele decrete le înființează sunt sau nu tribunale extraordinare din acelea a căror înființare este oprită de Constituție;

Considerând, în prim rând, că susmenționatele decrete-legi au fost ratificate de corpurile legiuitoare, după cum se vede în Monitorul Oficial No. 68 din 17 Martie 1924, așa că discuția asupra acestei chestiuni pusă în prima parte a motivului I de casare nu mai pot avea loc;

Considerând apoi, că din disp. art. 104 ale Constituțiunii din 1866 cari au trecut și în Constituția din 29 Martie 1923 (art. 101) sub o redactare mai precisă, înființarea de comisii și tribunale extraordinare nu se poate face sub nici un fel de numire și sub nici un fel de cuvânt, în vederea unor anumite procese, fie civile, fie penale sau în vederea judecării unor anume persoane;

Că, nu se cere condiția ca hotărârile tribunalelor extraordinare să fie supuse controlului instanțelor judecătorești, pentru ca asemenea tribunale să fie constituționale, destul numai să fie înființate în puterea unei legi și să aibă o aplicațiune generală;

Că Tribunalele de prize maritime fiind înființate în puterea unor decrete-legi, astăzi ratificate de puterea legiuitoare și neavând în vedere anume persoane, nu se poate susține neconstituționalitatea lor, așa că nu poate fi vorba de violarea art. 104 din Constituție;

Că, prin urmare, motivele I și II de casare nu

sunt fondate și urmează a se trimite afacerea Secției III-a, pentru judecarea motivului III de recurs.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul în ce privește motivele I și II și trimite dosarul Secțiunii a III-a spre a judeca motivul III.

INALTA CURTE DE CAS. și JUST. S.-UNITE

Audiența dela 26 Februarie 1925

Președinția d-lui GH. V. BUZDUGAN, Prim-președinte

Elena C. Donici și a. cu B-ca G-rală a Țării Românești

Decizia No. 6

Legea agrară. Creianțe privilegiate și ipotecare intervenite după prima expropriere. Mod de lichidare. Art. 72—75 din lege.

Legea agrară. Creianța ipotecară intervenită după prima expropriere. Garantarea ei și cu un gaj asupra rentei rămase la dispoziția proprietarului, în urma primei exproprieri. Convențiune valabilă. Art. 75 din lege.

1. *Legea agrară prevede un singur mod de lichidare — în rentă — atât a sarcinilor cari grevau terenul expropriat în prima expropriere, cât și a celorlora din a doua expropriere.*

Dispozițiunile acestea, cu privire la modul unic de lichidare al creianțelor ipotecare, trebuie însă înțelese în sensul că, ipotecile și privilegiile constituite după prima expropriere, nu pot fi lichidate cu renta rezultată din această expropriere, ci numai cu renta din cea de a doua expropriere dacă aceasta a mai avut loc.

2. *Dispoziția dintr'un act de ipotecă, intervenită posterior primei exproprieri, asupra porțiunii rămase neexpropriată cu această ocaziune și prin care creditorul ipotecar este garantat și cu o cesiune de gaj asupra rentei rămase la dispoziția proprietarului, în urma achitării creianțelor privilegiate și ipotecare anterioare, nu este contrară disp. art. 73 al. ult. legea agrară, întru cât nu atinge întru nimic drepturile acestor creditori privilegiați și ipotecari asupra moșiei.*

Curtea

Ascultând pe d-l avocat Papadat în dezvoltarea motivelor de casare; D-nii avocați Ionescu și Pantazi în combateri și d-l Procuror-General Stambulescu în concluziuni și

Deliberând

Asupra recursului făcut de Elena Donici și Bălașa Cantacuzino Amat, personal și ca moștenitoare a defunctului Leon Cantacuzino, în contra sentinței Trib. Brăila Secția I-a No. 216 din 924 dată în proces cu Banca Generală a Țării Românești.

Văzând motivul I de casare astfel formulat :

„Greșită interpretare și violarea art. 75 din legea agrară din August 1921. Într'adevăr deși am susținut la instanța de fond că creditoarea noastră Banca Generală a Țării Românești urmează să fie trecută în tabloul de distribuție al rentei pentru întreaga sa creanță ipotecară, rentă cu care să fie achitată potrivit dispozițiilor art. 75 legea agrară, totuși instanța de fond adică Tribunalul Brăila în urma trimiterii de către Înalta curte de casație și justiție, cu violarea acestui text de lege precis și categoric găsește cu cale să introducă în lege un *distinguo* și anume între primul decret de expropriere și legea agrară atunci când prin legea agrară se stabilește regimul definitiv și constituțional al procedurii exproprierii, regim și pro-

cedare care a fost consfințit și definitiv stabilit de însăși Înalta Curte de casație și justiție.

Înfrângerea acestui text precis constituie o vădită violare de lege și exces de putere“.

Având în vedere că din sentința atacată cu recurs se constată, că la 21 Octombrie 1919, adică posterior primei exproprieri efectuate în mod definitiv asupra moșiei Băleni, proprietatea lui Leon Cantacuzino, acesta a obținut dela Banca Generală a Țării Românești un credit în cont curent de 2 milioane lei, pentru garantarea căruia a constituit, în favoarea Băncii, o ipotecă asupra părții neexpropriate din moșia Băleni, ținându-se seamă de orice modificări s'ar aduce prin vre-una din lucrările exproprierii, până la determinarea definitivă pe plan și aplicarea pe teren a porțiunii rămase neexpropriată care singură rămâne ipotecată; că, în afară de această garanție ipotecară, debitorul Leon Cantacuzino, prin acelaș act, mai constituie, în favoarea Băncii creditoare, încă o garanție suplimentară, în sumă de 1.715.000 lei, sub formă de cesiune cu gaj a rentei ce va avea de primit ca preț pentru partea ce fusese deja expropriată din zisa moșie, după deducerea celorlalte ipoteci existente și plătite în rentă. Că prin expropriere a doua, efectuată în baza legii din 17 Iulie 1921, adică posterior actului de ipotecă intervenit între Leon Cantacuzino și Banca Generală a Țării Românești, se mai reduce din moșia Băleni 210 hectare, în valoare de 470.400 lei. Că la 27 Ianuarie 1922, Banca este citată la formarea tabloului de distribuirea prețului exproprierii, cerându-se cu această ocazie, de către debitor, ca creanța Băncii să fie trecută în tablou și plătită integral în rentă, întrucât renta rezultată din prima expropriere acoperă creanța Băncii; că Trib. Covurlui mai întâi și după casarea sentinței sale, Trib. Brăila, a hotărât că creanța ipotecară a Băncii nu poate să fie trecută în tablou, Banca rămânând mai departe creditoare ipotecară asupra porțiunii din moșie neexpropriată; că, de asemenea, Tribunalul a mai hotărât ca, din titlurile de rentă depuse de Stat, să rămână consemnate la Cassa de Depuneri și Consemnațiuni titluri în sumă de lei 1.715.000, până la lichidarea contului curent prevăzut în actul de ipotecă. Că moștenitorii defunctului Leon Cantacuzino au atacat cu recurs și sentința Trib. Brăila în contra căreia invocând aceleași motive de casare ca și în contra sentinței casate a Trib. Covurlui, afacerea a venit, potrivit art. din legea Curții de Casație, în judecata secțiunilor unite ale acestei Curți;

Având în vedere că cesiunea de drept dedusă astăzi în judecată, prin motivul I de casare, este de a se ști, dacă creditorii ipotecari, pentru ipotecile constituite după prima expropriere făcută pe temeiul decretului de expropriere din Decembrie 1918, asupra părții neexpropriate din moșie, trebuie sau nu să fie achitați cu renta rezultată din prima expropriere;

Considerând că este cert, că legea agrară nu distinge, în ce privește modul de lichidare a creanțelor privilegiate și ipotecare constituite asupra moșiei expropriate, între creanțele constituite la diferite epoci între data decretului de expropriere și data publicării legii agrare, prevăzând un singur mod de lichidare, — în rentă, — atât a sarcinilor cari grevau terenul expropriat în prima expropriere, cât și a celorlora din a doua expropriere;

Considerând însă, că legiuitorul, preocupat de i-

deia ca porțiunea de pământ expropriată să rămână liberă de orice sarcină, a prevăzut în diferite dispozițiuni ale legii, modul în care au să fie lichidate sarcinile cari grevau acea porțiune, în momentul expropriării, nu și acelea streine de partea expropriată cari au rămas streine preocupării sale ;

Că aceasta rezultă atât din dispozițiunile art. 72, 73 și 74 din legea agrară, cât și din acelea ale art. 75 care prevede că ipotecile și privilegiile constituite asupra porțiunii de moșie expropriată, rămân de drept desființate, iar pentru restul de creanțe ce ar mai rămâne neachitat cu titlurile de rentă cuvenite expropriatului, drepturile creditorilor ipotecari se resfrâng asupra porțiunii rămase neexpropriată.

Că numai în acest înțeles urmează a se aplica dispoziția legii cu privire la modul unic de lichidarea creanțelor ipotecare, neputându-se, admite lichidarea creanțelor în mod deosebit pentru diferitele exproprieri, adică în rentă pentru prima exproprierie și în numerar pentru exproprierile ulterioare.

Că, prin urmare, instanța de fond constatând din actele cauzei că creanța ipotecară a Băncii intimată grevează numai porțiunea de moșie rămasă după prima exproprierie nu și porțiunea expropriată, — cu privire la care se discută lichidarea prețului și a sarcinilor existente asupra ei — cu drept cuvânt Tribunalul a hotărât că Banca intimată nu poate participa decât la distribuirea rentei rezultate din exproprieria a doua asupra terenului afectat cu ipotecă creanței Băncii și în aceste condițiuni n'a violat dispozițiunile art. 75 din legea agrară când a respins cererea recurenților ca Banca să fie plătită cu renta rezultată din prima exproprierie, așa că motivul I de casare este nefondat.

Asupra motivului II de casare :

„Exces de putere și violarea art. 73 al. ultim legea agrară.

Intr'adevăr Tribunalul declară operantă stipulațiunea din contractul de ipotecă relativ la cesiunea cu titlu de gaj comercial și ca atare pe lângă că menține poteca Băncii Generale a Țării Românești pe porțiunea din moșia Băleni rămasă neexpropriată, lovește de indisponibilitate și suma de 1.750.000 lei titluri de rentă violând în mod flagrant prin acest procedeu disp. art. 73 din legea agrară care prevede în mod categoric că orice cesiune, lovire de indisponibilitate, etc. a rentei este nulă de drept și considerată fără ființă și inoperantă“.

Considerând că stipulațiunea din actul de ipotecă, ca Banca intimată să fie garantată, până la achitarea contului curent și cu o cesiune de gaj comercial asupra rentei rămase la dispoziția proprietarului expropriat din prima exproprierie, nu este contrară dispozițiunii art. 73 ultim aliniat din legea agrară, întru cât această stipulațiune nu atinge în nimic drepturile creditorilor privilegiați și ipotecari asupra moșiei expropriate, — cari urmează să fie achitați cu precădere — și dispozițiunea legii a fost edictată tot în scopul că orice drepturi asupra porțiunii expropriate să rămână desființate de drept, din ziua expropriării.

Că din moment ce cesiunea privea numai renta ce rămânea la dispoziția proprietarului, după achitarea creanțelor ipotecare și privilegiate, Tribunalul n'a comis nici un exces de putere și n'a violat art. 73 din legea agrară când a hotărât că titlurile de rentă cuvenite proprietarului să rămână consemnate la Cassa de Depuneri și Consemnațiuni până la lichidarea contului curent, așa că și acest motiv de casare este nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea în numele legii respinge recursul etc.

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 4 Iulie 1924

Președinția d-lui GH. V. BUZDUGAN, Președine

Locot. Ion Leoveanu și a. cu Paraschiv Dumitrescu

Decizia No. 1272

Averă succesorală. Acțiune în împărțială. Admitere. Vânzarea în acest scop a averii. Adjudecare făcută fără participarea unuia din moștenitori. Numai dânsul poate cere, pe acest temei, nulitatea adjudecării. Vânzarea anulabilă poate fi ratificată.

1. Moștenitorul, care avea dreptul a cere anularea ordonanței prin care s'a adjudecat averea succesorală și anume pentru motivul că s'a dat în timpul când dânsul era mobilizat, poate ratifica această vânzare. Ratificarea instanței de fond o poate deduce din împrejurarea că dânsul s'a prezentat la tabloul de distribuirea prețului vânzării.

2. Dacă unul din moștenitori nu a fost valabil citat cu ocaziunea vânzării averii succesorale, numai dânsul, iar nu și ceilalți moștenitori, cari au fost legal citați și au participat și la distribuirea prețului vânzării, poate ataca, pe acest motiv, ordonanța de adjudecare. Intr'adevăr, acești din urmă moștenitori și-au înstrăinat în mod valabil averea lor succesorală, iar starea de indiviziune persistă numai între moștenitorul citat nevalabil la vânzare și adjudecator.

Curtea

Ascultând citirea raportului făcut de d-l Consilier St. Mladoveanu

Pe d-l av. Friedman pentru recurent, pe d-l av. Curpen pentru intimați și

Deliberând

Asupra recursului făcut de Ion L. Leoveanu, în contra dec. No. 250 din 923 a Curții de Apel Craiova, dată în proces cu Paraschiv Dumitrescu.

Văzând motivele I și III de casare, astfel formulate :

Exces de putere, nemotivare, violarea art. 1167 cod. civ.

„Pentru a respinge acțiunea mea în anulare, Tribunalul Dolj, argumentează că prin faptul că am cerut să se distribue prețul rezultat din vânzarea a 35 parcele, vândute lui N. Iliuță, prin aceea, în mod implicit am confirmat și vânzarea făcută prin aceeaș ordonanță de adjudecare către Paraschiv Dumitrescu.

Însă chiar Tribunalul constată că operațiunea vânzării s'a făcut în mod separat pentru fiecare imobil, fiind diferiți adjudecatori. Prin urmare este necontestat că au fost atâtea operațiuni distincte de vânzare câți adjudecatori au fost, și numai instrumentul probatoriu adică ordonanța de adjudecare, este unic.

Vânzarea făcută de N. Iliuță este deci distinctă de cea făcută către Paraschiv Dumitrescu, deși ele au fost făcute în aceeaș zi.

Nimic nu mă oprea pe mine ca să confirm vânzarea făcută în condițiuni regulate către N. Iliuță și să refuz de a confirma vânzarea făcută către T. Dumitrescu.

Din chiar sentința Tribunalului se constată că eu am cerut să se numească un judecător comisar, care să distribue numai prețul rezultat din vânzarea făcută lui N. Iliuță, nu am cerut însă și distribuția prețului rezultat din vânzarea făcută d-lui T. Dumitrescu.

Este adevărat că în ziua distribuției prețului, am declarat judecătorului comisar că în ceea ce privește repartizarea cheltuielilor partajului vom cere ca această operație să se facă cu ocazia distribuției prețului depus de celalt cumpărător, T. Du-

mitrescu, însă m'am oprit la timp și în loc de a cere distribuirea prețului deplas de Paraschiv Dumitrescu, am cerut dinpo-trivă să se anuleze vânzarea făcută către acesta din urmă.

Tribunalul susține că, o confirmare parțială atrage confirma-re totală. Acest principiu este exact, însă tot așa de exact este că confirmarea parțială a unei operațiuni, nu poate atrage decât confirmarea totală a aceleiași operațiuni, iar nu a unei alte operațiuni juridice distincte.

Dacă am înțeles să confirm vânzarea către N. Iliuță, de ai-cea nu se poate trage concluzia că am înțeles să confirm și vânzarea către P. Dumitrescu.

Judecând astfel, Tribunalul a comis un exces de putere, o nemotivare și a violat art. 1167 codul civ.

IV) „Exces de putere, violarea art. 1 din Decretul-lege Nr. 3104 din 17 Noembrie 1916 comb. cu art. 6 din legea Nr. 3243 din 23 Decembrie 1916, și cu art. 4 al. final din Decretul-lege Nr. 1480 din 10 Decembrie 1917.

Prin aceste disp. legale s'a dezvoltat principiul, pus de art. 3 din legea măsurilor excepționale și s'au luat măsuri protec-toare mai eficace pentru cei cari lipseau din teritoriul ocupat, ca și pentru cei chemați sub arme.

Iar art. 4 din Decretul lege Nr. 1480 din 917 derogând de la dispozițiunea anterioară conform căreia nulitatea era relativă, a declarat o nulitate deplin drept pentru toate actele de pro-cedură și hotărârile făcute în privra militarilor și celor cari lipseau din teritoriul ocupat, până la 6 luni după încheierea pă-cei generale.

Ordonanța de adjudecare, atacată prin acțiunea în anulare care formează obiectul recursului de față, fiind pronunțată în anul 1920, când armata era încă mobilizată, când pacea genera-lă nu era încă încheiată și când eu mă aflam sub arme la Nis-tiu, este nulă deplin drept, potrivit al. ultim din art. 4 al De-cretului lege Nr. 1480 din 917.

Tribunalul Dolj judecând că nulitatea este relativă și că se poate acoperi prin confirmare, a comis un exces de putere și a violat textul de lege de mai sus.

Având în vedere deciziunea supusă recursului, din care rezultă că recurentul Ion Gr. Leoveanu, împreună cu alți șase frați ai săi, în calitate de moștenitori ai def. lor tată Gr. Leoveanu, introdu-când înaintea Trib. Dolj, acțiune în împărțeala a-verei succesorală rămasă de pe urma tatălui lor și Tribunalul constatând că, menționata avere nu poa-te fi împărțită în natură, a dispus vânzarea ei prin licitație publică, cu care ocaziune, prin ordonanța definitivă de adjudecare dată în cauză, i s'a atribuit cumpărătorului intimat Par. Dumitrescu un imobil din averea sucesorală în discuțiune; că, în urmă, moștenitorii Ion Leoveanu și Gh. Leoveanu au ce-rut anularea ordonanței de adjudecare în chestiune pe motivul că a fost dată în timpul când erau mobi-lizați, Gh. Leoveanu invocând și faptul că a fost ne-legal reprezentat prin fostul său tutore, de oarece la acea epocă fiind major, trebuia să fie personal citat.

Având în vedere că Tribunalul admite acțiunea în anularea ordonanței de adjudecare introdusă de Gh. Leoveanu, respingând acțiunea lui Ion Leovea-nu, iar Curtea de fond respinge apelul acestuia din urmă, menținând în totul sentința Tribunalului.

Că pentru a decide astfel, instanța de fond con-stată că recurentul prezentându-se în instanță după încetarea mobilizării și trecerea armatei pe picior de pace și luând parte la întocmirea tabloului de distribuirea prețului ca rezultat al executării ordo-nanței de adjudecare, prin aceasta a ratificat vân-zarea averii succesorală decisă prin hotărârea ju-decătorească definitivă de împărțeală și efectuată

în timpul mobilizării sale, astfel că acțiunea sa în anularea acestei vânzări nu este întemeiată.

Având în vedere că, prin motivele I și III de ca-sare, recurentul critică această soluțiune a instan-ței de fond, susținând că a fost dată cu violarea art. 1167 c. civ., atunci când din confirmarea vân-zării unor anume bunuri succesorală, Curtea trage concluzia că a ratificat vânzarea întregii averi suc-cesorală deci și a imobilului adjudecat intimatului Paraschiv Dumitrescu; că, deasemenea Curtea de fond a violat art. 4 din Decretul-Lege 1480 din 917 și celelalte legi a măsurilor excepționale intervenite în timpul războiului, de oarece aceste legi lovind de nulitate toate actele de procedură și hotărârile judecătorești îndreptate în contra militarilor, actul său de ratificare nu putea acoperi nulitatea vânză-rei averii succesorală în discuțiune.

Considerând că instanța de fond constatând în fapt că recurentul s'a prezentat în instanță și a participat la întocmirea tabloului de distribuire a prețului rezultat din vânzarea averii succesorală făcută pe calea ordonanței de adjudecare, a fost autorizată să deducă că prin aceasta recurentul a înțeles a ratifica și executa vânzarea în discuțiune, anulabilă prin faptul că a fost făcută în timpul mobilizării sale, însă susceptibilă de a fi confir-mată.

Că față de aceste constatări de atributul suveran al instanței de fond, care scapă deci cenzurii Inaltei Curți, motivele I și III de casare urmează a fi res-pinse ca nefondate.

Văzând și motivul II de casare :

Exces de putere, nemotivare, violarea art. 797 cod. civ.

„Admitând acțiunea introdusă de fratele meu sub-lt. Gh. Leoveanu și anulând vânzarea către P. Dumitrescu, însă numai în ceea ce privește porțiunea indiviză a fratelui meu, Tribuna-lul violează textul art. 797 codul civil și toate principiile care guvernează materia împărțirii.

Intr'adevăr dacă este exact că vânzarea prin licitație publi-că a bunurilor succesorală este una din operațiunile partajului, dacă este exact că la toate operațiunile partajului trebuie să ia prte toți moștenitorii și dacă este exact că acțiunea de partaj fiind reciprocă, oricare dintre copartajați are dreptul să ceară să se constate nulitatea partajului la care a lipsit unul dintre ei, și că această acțiune nu este rezervată numai ace-luia care a lipsit, atunci este evident că nulitatea operațiunii partajului pentru lipsa unuia dintre copartajați, profită ori-cărui a dintre dânsii și că operațiunile partajului se anulează în întregime, anuarea neputând produce efecte numai pentru u-nul dintre dânsii, iar pentru altul nu.

Aceasta nu este numai o simplă chestiune de procedură, ci se bazează pe un interes real al părților. Intr'adevăr sub-lt. Leoveanu nu avea nici un interes să rămână în indiviziune cu ad-judecatorul P. Dumitrescu, interesul său fiind de a fi citat la vânzare spre a aduce concurenți și a face ca imobilul să se adjudece pe un preț cât mai mare.

Interesul meu deasemenea era ca imobilul să se adjudece cu cât mai mult, lucru care nu se poate realiza dacă în loc de a se vinde bunuri divize și drepturi distincte, nu se vinde la lici-tație publică decât un drept indiviz, pentru care desigur se ob-ține un preț mai mic.

Iar rezultatul operațiunii, așa cum o concepe Tribunalul, este că noi părțile nu am curmat starea de indiviziune prin o-perațiunea partajului, ci am provocat o nouă stare de indivizi-une cu un terțiu, lucru la care noi nu avem nici un interes.

Judecând astfel Tribunalul a violat disp. art. 797 cod. civil toa-te principiile generale în materie de partaj și a comis un exces de putere.

Considerând că din împrejurarea că unul din comostenitori Gh. Leoveanu, n'a fost valabil citat cu ocaziunea vânzării averii succesoriale în chestiune, nu se poate conchide că ceilalți comostenitori ar avea acțiune în anularea acestei vânzări, singurul în drept a cere anularea și numai în ce privește lezarea intereselor sale, fiind comostenitorul în prima vința căruia procedura n'a fost legal îndeplinită cu prilejul adjudecării bunurilor succesoriale în discuțiune.

Că dacă în adevăr în materie de împărțeală, un partaj făcut fără participarea tuturor comostenitorilor, este nul prin efectul art. 797 c. civ. în ce privește însă vânzarea unei averi succesoriale în executarea hotărârei definitive de împărțeală, aceasta rămâne valabilă față de toți comostenitorii cari au fost legal citați, din moment ce au dat mulțumire vânzării efectuate și aceasta pentru motivul că ei și-a înstrăinat în mod valabil partea lor din succesiune, starea de indiviziune persistând numai între cumpărătorul averii succesoriale și moștenitorul care n'a fost reprezentat în instanță cu ocaziunea vânzării.

Că deci și motivul II de casare devenind neîntemeiat, recursul urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 14 Aprilie 1925

Președinția d-lui OSCAR N. NICOLESCU, Președinte

Leonida Alexandrescu, Regulament de competență

Decizia penală No. 1112

Abuz de putere. Maltratări corporale comise de un funcționar public în exercițiul funcțiunii lui. Dacă intră în prevederile și se pedepsește de art. 147 și 148 cod penal ?

Art. 147 și 148 cod penal prevăd și pedepsește maltratările săvârșite prin ofense orale de un funcționar în exercițiul sau cu ocaziunea funcțiunii sale, dar nu și maltratările corporale.

Curtea

Asupra cererii de a se da un regulament de competență în cauza privitoare pe Leonida Alexandrescu ș. a.

Ascultând pe d-l Procuror M. Mosgos în concluziuni

Deliberând

Având în vedere că inculpații Leonida Alexandrescu și Ioan Alexandrescu fiind dați în judecată înaintea judecătoriei ocolului Hârșova, pentru faptul că au lovit pe Simion Sinterof în localul Primăriei pe când acesta venise să plătească dările către Stat la percepție unde inculpații funcționau în calitate de agenți, Judecătoria și-a declinat competența de a judeca, prin cartea de judecată No. 92 din 923, pe motiv că faptul intră în prevederile art. 147 cod penal ce este de competența Tribunalului;

Că afacerea venind înaintea Tribunalului Constanța, acesta și-a declinat asemenea competența, prin sentința No. 757 din 1924, pe motiv că din instrucția urmată nu se constată că inculpații au abuzat de calitatea lor de funcționari spre a face pe reclamant să sufere un act nedrept cum cere art. 147 c. penal care exclude violențele fizice; că faptul unui funcționar de a lovi un particular în exer-

cițiul funcțiunii sale nu intră nici în prevederile art. 148 cod penal ci în prevederile art. 238 c. penal de oarece, dacă art. 148 cod penal s'ar aplica și violențelor comise de funcționarii publici ar însemna ca aceștia să aibă o situațiune mai privilegiată ca particularii: funcționarilor aplicându-se pedeapsa până la 6 luni (art. 148 cod penal), iar particularilor pedeapsa până la un an (238 cod penal), atunci când după sistemul codului penal calitatea de funcționar a delicventului constituie o circumstanță agravantă, iar nu atenuantă;

Că, față de acest conflict negativ de jurisdicțiune, care a întrerupt cursul justiției, această înaltă Curte este chemată să pronunțe un regulament de competență;

Considerând că faptul unui agent de percepere de a lovi, când se găsește în exercițiul funcțiunii sale, nu constituie delictul prevăzut de art. 147 cod penal care presupune exercițiul abuziv al unei atribuțiuni ce-i dă calitatea sa de funcționar;

Că, dacă art. 148 cod penal prevede și pedepsește maltratările săvârșite prin ofense orale de un funcționar în exercițiu sau cu ocaziunea funcțiunii sale aplicarea acestui text, însă, nu se poate întinde și la cazul maltratărilor corporale, pentru că dispozițiunea art. 148 cod penal trebuie interpretată în mod restrictiv și aplicată numai la ofensele orale;

Că, aceasta este cu atât mai adevărat cu cât textul corespunzător din codul penal prusian, după care a fost luat art. 148 cod penal, prevede și pedepsește ca un abuz de putere și maltratările fizice sau corporale săvârșite de un funcționar în exercițiul funcțiunii sale, însă legiuitorul român a modificat acest text, pedepsind numai ofensele orale săvârșite de un funcționar în exercițiul funcțiunii sale;

Că, dar, faptul unui funcționar, prepus la perceperea impozitelor, de a lovi, când este în exercițiul funcțiunii sale constituie delictul prevăzut de art. 238 cod penal, ce este de competența judecătorului de ocol.

Pentru aceste motive, Curtea regulând competența, trimite afacerea jud. ocol. spre judecare.

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 18 Iunie 1924

Președinția d-lui OSCAR N. NICOLESCU, Președinte

Recurent: Mihaıl Pârnu

Decizia penală No. 1673

Compunerea Tribunalului cu judecătorul de ocol. Dacă și când judecătorul unui ocol rural poate completa tribunalul. Art. 17 legea organizării judec. Impăcarea părților pentru delictele prevăzute în art. 82 legea judec. ocol. Este obligat judecătorul a propune din oficiu părților pacea pentru aceste delictes? Dar în materie civilă? Art. 81 și 82 legea jud. ocol.

1) Din art. 17 din legea organizării judecătorești rezultă că dacă într'un oraș se găsește o singură judecătorie de ocol, indiferent dacă este numai urbană sau și rurală, judecătorul de ocol are cădere de a completa tribunalul când lipsește numărul legal de judecători, iar când în orașul de reședință sunt mai mulți judecători de ocol urban, atunci numai unul din aceștia prin tragere la sorți, poate completa tribunalul.

2) Dacă părțile nu declară înaintea judecătorului că s'au împăcat pentru unul din delictesle prevăzute

în art. 82 legea jud. ocol., judecătorul nu e obligat a propune din oficiu pacea, această obligațiune a vând-o numai în ce privește afacerile civile.

Curtea, în lipsa recurentului, ascultând pe d. procuror Al. Dem. Oprescu în concluziuni.

Deliberând asupra motivului de recurs:

„La judecarea afacerii greșit Tribunalul a fost complectat cu d. judecător V. Rădvănescu dela ocolul rural Orhei fără tragere la sorti conform art. 17 din Legea de organizare judecătorească“.

Având în vedere sentința supusă recursului prin care recurentul Mihail Pârvu a rămas condamnat la una lună închisoare corecțională în baza art. 238 al. 3 codul penal;

Având în vedere că din procesul verbal al acestei sentințe se constată că în ziua judecării apelului făcut de recurent în contra hotărârii primei instanțe Tribunalul a fost compus din C. Marandici, judecător instructor la cab. I. ca președinte și V. Rădvănescu, judecătorul ocolului rural Orhei, ca membru;

Considerând că art. 17 din legea de organizare judecătorească prescrie în al. I că atunci „când din orice împrejurări, un Tribunal nu se poate completa cu numărul legal de judecători, se va chema pentru aceasta judecătorul de ocol respectiv sau unul din judecătorii de ocol urban, cu reședința în acel oraș, tras la sorti de președinte cu bile în sedință publică, față cu Ministerul public, și ca prezidarea o va avea todeauna judecătorul Tribunalului, afară numai dacă judecătorul de ocol nu va avea rangul de președinte de tribunal“, că același articol prevede în alineatul său ultim că neobservarea acestor dispozițiuni atrage deadreptul nulitatea sentinței;

Considerând că din acest text de lege rezultă că dacă într'un oraș se găsește o singură judecătorie de ocol, indiferent dacă este numai urbană sau și rurală, judecătorul de ocol are cădere de a complectă Tribunalul când lipsește numărul legal de judecători; că, însă, când în orașul de reședință sunt mai mulți judecători de ocol urban, atunci se procedează la tragerea la sorti a unuia dintre aceștia pentru complectarea tribunalului;

Că, așa fiind, și întrucât în speță în orașul Orhei nu există decât o judecătorie de ocol rurală, judecătorul acestei instanțe eră îndrituit a complectă tribunalul, ca membru cu ocazia judecării apelului inculpatului recurent, așa că motivul I de casare nu este fondat;

Asupra motivului II de recurs:

„Faptul fiind lovire, nu s'a propus pacea nici la prima instanță și nici în instanța de apel unde s'a făcut în cauză aplicatia art. 238 alin. 3 cod. penal, așa că s'a violat și art. 81 și 82 legea judecătorilor de ocol“.

Considerând că obligațiunea impusă judecătorului de ocol, de a încerca mai întâiu să împace părțile, este prescrisă numai în afacerile civile, iar nu și în materie penală care pune în joc chestiuni de ordine publică; că, dacă judecătorul a admis, prin excepțiune, că acțiunea publică, pentru unele delictse se poate stinge prin împăcarea părților, în acest caz, însă, incumba părților obligațiunea de a declara înaintea judelei de ocol că s'au împăcat; că dacă nu o fac, judecătorul este ținut a da curs acțiunii publice; că numai atunci s'ar violă legea când părțile arătând că s'au împăcat judecătorul ar refuza să

ia act de această declarațiune și să dispună încheierea dosarului prin stingerea acțiunii publice;

Considerând pe lângă aceasta că dispozițiunile art. 81 și 82 legea judecătorilor de ocol se aplică numai înaintea judecătorului de ocol iar nu și înaintea Tribunalului când judecă apelurile contra cărților de judecată;

Că, dar, motivul II de recurs este neîntemeiat;

Pentru aceste motive Curtea, în numele legii, respinge recursul.

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 15 Aprilie 1924

Președinția d-lui D. G. TĂZLĂUANU, Președinte

Marcus Braunstein și a. cu Primăria Com. Iași

Decizia No. 800

Clădiri amenințând cu prăbușirea. Dreptul autorității comunale de a ordona dărâmarea lor. Constatarea comisiunii de anchetă. Concluziuni pentru dărâmare. Nulitatea avizului asupra modalității de consolidare. Valabilitatea avizului pentru dărâmarea clădirilor reunite într'un singur corp, independent dacă sunt deosebit numerotate. Art. 101-103 reg. de construcții.

Autoritatea comunală este în drept să ordone dărâmarea unei clădiri, care amenință cu prăbușirea, sau din care parte s'a prăbușit, iar restul nu prezintă suficiente garanții de soliditate. Comisiunile numite conform art. 101-103 din regulamentul de construcții, pot a-și da avizul sau pentru dărâmarea, sau pentru menținerea clădirii. În acest din urmă caz numai, ele sunt ținute să avizeze și asupra modalității de consolidare. Un imobil trebuie dărâmat în întregime dacă avizul comisiunii conchide la aceasta, pe temeiul constatării că întregul corp de clădiri este în strânsă legătură astfel că prăbușirea unei părți atrage și prăbușirea celorlalte. Prin urmare în acest caz este indiferent că părțile din imobil poartă, pe stradă, numere deosebite.

Curtea

Ascultând cetirea raportului făcut încauză de d. cons. C. Hamangiu pe d-nii adv. P. Sion și Gh. M. Dumitrescu în dezvoltarea recursului, pe intimata prin d-nii adv. Valeriu Bulgaru, I. Micescu și R. Roseti și

Deliberând

Asupra recursului făcut de Marcus Braunstein și Isidor Margulius, personal și în calitate de procuratori a d-lor Jacques Braunstein, Solomon Braunstein și alții în contra dispoziției d-lui președinte al Comisiunii intermare a comunei Iași, prin care a ordonat dărâmarea imobilelor cu No. 85 și 87 de pe str. Cuza Vodă din Iași,

Având în vedere că, prin motivul I de recurs, numiții are să se declare ilegal ordinul de dărâmare imobilelor menționate ca fiind dat cu exces de putere și violarea art. 103 din regulamentul pentru clădiri, îngrădire și aliniere în com. Iași, întrucât comisiunea numită a imobilului, în urma dărâmării unui pilastru interior, a conchis la dărâmare întregei clădiri, fără a se pronunța dacă făcându-se lucrări permise de regulament, primejdia se poate evita. Și a doua comisiune cerută chiar de recurenți omite și ea de a se pronunța asupra

acestei chestiuni, deși prin art. 103 din regulament era obligată;

Având în vedere că din actele aflate în dosar, se constată în fapt că prin luna Ianuarie 1924 s'a prăbușit în interiorul imobilului recurenților, situat în str. Cuza Vodă No. 87, un pilastru dărâmandu-se, și tot etajul care se sprijinea pe el. În urma acestui accident, președintele comisiei interimare a orașului Iași a numit o comisiune, care să constate pericolul ce prezintă acel imobil și să avizeze dacă se poate evita primejdia. Comisiunea a făcut cercetarea și constatând că întreg imobilul — nu numai partea prăbușită — este amenințat să cadă, ceea ce constituie un pericol permanent pentru locatari și trecători, conchide la dărâmarea lui;

Cerându-se de proprietari o contra anchetă, s'a numit o nouă comisiune care — în urma cercetărilor la fața locului — conchide și ea la dărâmare;

Aceasta fiind chestiunea în fapt urmează a se vedea dacă în drept procedarea Primăriei este legală sau nu;

Având în vedere că, în caz de pericol, când o clădire amenință cu prăbușirea, regulamentul de construcții prevede în art. 101—103 îndeplinirea unor anumite formalități. Astfel, art. 101 cere ca o comisiune numită de primar să se pronunțe asupra pericolului surpărei și oportunității dărâmării, iar art. 102 spune că această comisiune va decide dacă este loc a se dărâma clădirea întreagă sau numai partea ce amenință cu căderea. Acelaș articol spune că proprietarul va putea cere o contra-anchetă, pe care o numește tot primarul, din alte persoane. Ambele aceste comisii potrivit art. 103, dacă găsesc că se poate evita primejdia prin oarecare lucrări, vor specifica ce lucrări trebuie făcute;

Considerând că, din cuprinsul acestor texte din regulament, se vede că legiuitorul a avut în vedere consolidarea numai a acelor imobile care se află în picioare, iar nu a unui care este deja dărâmat;

Considerând că, din rapoartele ambelor comisii de anchetă, se constată că partea din imobil rămasă în picioare amenință cu o prăbușire neașteptată, ceea ce constituie un pericol pentru trecători și locatari, determinând pe ambele comisii să conchidă la dărâmare;

Că, întrucât regulamentul de construcții nu pune comisunilor obligațiunea de a se pronunța și asupra modalității de consolidare, ci prin art. 103 le dă facultatea ca numai în cazul când găsesc că primejdia se poate evita, numai atunci să se pronunțe ce lucrări de consolidare trebuie făcute; ori, în cazul de față, ne mai fiind posibilă o consolidare și conchizând la dărâmare, ele nu mai erau obligate să facă vre-o altă mențiune în această privință;

Că, procedând astfel, comisunile de anchetă au fost în spiritul citatelor texte din regulament, iar constatarea lor fiind făcută în conformitate cu legea, motivul I de recurs devine nefondat.

Având în vedere motivul II de recurs, prin care se susține că numai prin exces de putere și violarea art. 102 și 103 din regulament de construcții, Primăria a ordonat dărâmarea și a imobilului la No. 85, de oarece dărâmarea pilastrului a avut loc numai la imobilul cu No. 87, asupra imobilului cu No. 85 nefăcându-se nici o anchetă, nu se putea ordona dărâmarea lui;

Având în vedere că, din examinarea proceselor verbale ale ambelor comisii de anchetă și a planurilor și fotografiilor depuse de părți la dosar, se

constată că investigațiunile au fost făcute și pentru partea din imobil care poartă No. 85, de oarece se examinează cu amănunțime pereții, bolțile, materialul din care e construit și se conchide la dărâmarea lui; că, de altfel, din planurile prezentate se constată că în realitate există numai o singură clădire, care poartă două numere;

Că așa fiind, anchetele făcute referindu-se la întreg imobilul cu No. 87 și 85, dărâmarea lui s'a ordonat cu îndeplinirea tuturor formalităților legale și prin aceasta motivul II de recurs este și el nefondat, iar recursul urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI, SECȚIA I

Audiența dela 25 Octombrie 1924

Președinția d-lui GR. PHERIKYDE, Consilier

N. Stoenescu cu Judele-sindic al falimentului C. I. Pioară

Deciziune comercială No. 95

Faliment. Societăți comerciale cu totul distincte. Prima Societate este declarată în faliment, iar cea de a doua, care, cu prime și asociați din cea dintâi, nu. Dacă aceasta atrage de drept și declararea în stare de faliment a celei de a doua?

Când din două societăți comerciale cu totul distincte, prima a fost declarată în stare de faliment, iar cea de a doua, deși conține asociați din prima societate, în această împrejurare nu poate trece la declarația și a acesteia în stare de faliment, fiindcă falimentul unora din soți nu poate atrage falimentul societății, ci cel mult lichidarea lor.

S'a ascultat d. avocat Lazăr Văleanu din partea apelantului N. Stoenescu și d. judecător sindic C. A. Papadopol în falimentul C. I. Pioară.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Th. N. Stănescu, în contra sentinței comerciale a Tribunalului Buzău s. II-a cu Nr. 31 din 924.

Având în vedere concluziunile părților, orale și scrise depuse la dosar conform art. 101 pr. civilă, cu și actele depuse la dosarul cauzei din cari în fapt se constată următoarele:

La 28 Mai 1924, tribunalul Buzău secția II-a prin sentința comercială cu Nr. 21, declară în stare de faliment societatea în nume colectiv, cu sediul în Buzău, strada Unirii Nr. 92 b s precum și pe falitiți, Dumitru Șerbănescu, C. I. Pioară și Niculae Barbu, ordonând în acelaș timp și arestarea falitului Dumitru Șerbănescu, care a comis fraude în această afacere.

Cu ocaziunea stabilirii activului și pasivului acestei asociațiuni, când s'a depus bilanțul și inventarul de către falitul D. Șerbănescu s'a prezentat d-lui judecător sindic de pe lângă tribunalul Buzău, un act de asociație cu data de 1 Octombrie 1923, care pe lângă semnăturile numiților falitiți, mai poartă și semnăturile d-lor Bercu Herscovici, Alexandru Ionescu și T. N. Stoenescu apelantul de astăzi și pe baza acestui act d. judecător sindic de pe lângă Tribunalul Buzău, în falimentul susnumitei Societăți prin telegrama Nr. 1291 din 6 Iunie 1924 a intervenit la d-l judecător sindic de pe lângă Tribunalul Covurului ca să se aplice sigiliu pe averea lui D. Stănescu, din Galați ceea ce s'a și executat, după cum se constată din procesul-verbal încheiat de d. judecător sindic respectiv, după cum se constată din actele aflate în dosarul Curții și care proces-verbal poartă data de 7 Iunie 1924.

În contra aplicării sigiliilor pe averea prevăzută în sus menționatul proces-verbal, apelantul Teodor N. Stănescu, prin petiția înregistrată la Nr. 13828 din 18 Iunie 1924, a făcut opoziție pe motiv că nu e comerciant și că nu are nici un amestec cu firma D. Șerbănescu, declarată în stare de faliment, care fiindu-l

respinsă prin sentința comercială a tribunalului Buzău s. II-a cu Nr. 31 din 2 Iulie 1924, a introdus apelul de față.

Având în vedere că în speță, după cum se constată din debaterile urmate și actele depuse de părți rezultă că este vorba de două societăți comerciale cu totul distincte una de alta, prima compusă din asociații: Dumitru Șerbănescu, C. I. Pioară și Niculaie Barbu cu sediul în Buzău, strada Unirii, declarată în stare de faliment prin sentința comercială a tribunalului Buzău s. II Nr. 21 din 28 Mai 1924 și a doua compusă din aceeași asociații împreună cu Bercu Herscovici, Alexandru Ionescu și T. N. Stoenescu, prevăzută în actul de asociație sub semnătură privată cu data de 1 Octombrie 1923, cu sediul în Galați strada Brăilei Nr. 149-151, pe care însă apelantul T. N. Stoenescu o contestă că ar fi luat ființă în fapt.

Că, fiecare din aceste asociațiuni nu au patrimoniul distinct și că ele constituiesc, fiecare în parte o entitate juridică deosebită;

Având în vedere că societatea care s'ar fi constituit la Galați, compusă în afară de apelant și din alte cinci persoane menționate mai sus, având drept patrimoniu propriu, activul său social aceasta servește drept gaj exclusiv creditorilor acestei societăți, iar creditorii personali ai asociațiilor nu pot să concure cu creditorii sociali asupra acestui activ, care nu aparține debitorilor lor;

Că, în această situație, creditorii personali ai unuia din asociații ne putând avea mai multe drepturi decât debitorul lor, ei nu pot să lucreze în detrimentul intereselor coasociațiilor săi, să facă să se urmărească partea lor din bunurile sociale, și nici o restricție de acest gen, nu poate fi opusă creditorilor sociali.

Având în vedere că dacă falimentul unei societăți atrage de drept și falimentul soților, falimentul unuia din soți este numai acela de a reclama în justiție, lichidarea societății, în speța de față d. judecător sindic al Trib. Buzău, care reprezintă masa credală a falimentului: D. Șerbănescu, C. I. Pioară și N. Barbu, nu poate avea mai multe drepturi decât debitorii săi, și deci nu poate să înceapă și să execute nici o urmărire în contra bunurilor ce compun gajul asociațiunii cu sediul în Galați strada Brăilei Nr. 149 care este alcătuită cu un fond distinct de acel al asociației din Buzău și care nu a fost declarată în stare de faliment, că, cel mult d-sa poate provoca lichidarea societății din Galați și urmări apoi partea de beneficiu ce se va cuveni firmei D. Șerbănescu, C. I. Pioară și N. Barbu, ceea ce însă nu s'a făcut.

Că, în asemenea împrejurări sigiliile nu puteau fi aplicate de d. judecător sindic de pe lângă Trib. Buzău, decât pe averea asociațiilor D. Șerbănescu, C. I. Pioară și N. Barbu, căzuți în faliment așa după cum îi impune dispozițiile art. 774 din codul comercial.

Considerând însă că întrucât d. judecător sindic al falimentului D. Șerbănescu C. I. Pioară și N. Barbu, contrariu acestor dispozițiuni formale ale legii, a aplicat sigiliu pe averea imobilă a apelantului T. N. Stoenescu, unul din asociații celei de a doua societăți cu sediul în Galați, menționată mai sus, care nu a fost declarată în stare de faliment, cererea acestuia de ridicarea sigiliilor se găsește întemeiată și deci atât apelantului cât și opoziția făcută la prima instanță urmează să fie admisă și în consecință a se ordona ridicarea sigiliilor aplicate pe averea imobilului apelant prevăzută în procesul verbal încheiat de d. judecător sindic de pe lângă tribunalul Covurlui în ziua de 7 Iunie 1924.

Că, în atare caz, în ce privește proba cu martori cerută de apelant în mod subsidiar devine inutilă.

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul, etc.

Admite opoziția, etc.

Ordonă ridicarea sigiliilor aplicate pe imobilele prevăzute în sus menționatul proces-verbal.

((ss) Gr. Pherekyde, N. Radovici, A. Lerescu.

Grefier, M. G. Alexandrescu

TRIBUNALUL PRAHOVA, SECȚIA I

Audiența dela 4 Aprilie 1925

Președinția d-lui TULIU GORUNEANU, Judecător

Ion Morcovescu și Ion Teodorescu

Sentința civilă No. 218

Apărători. Dacă au dreptul de a contrasemna acte de notariat la Tribunal.

Din interpretarea art. 37 legea nouă a barourilor cu art. 115 din aceeași lege și cu art. 159 din regulamentul legii, rezultă că apărătorii regulat înscrși la votarea acestei legi, pot contrasemna acte de notariat și la tribunal.

Tribunalul,

Privitor la apelul făcut de Ion Teodorescu și de I. Gr. Morcovescu, în contra ordonanței dată asupra cererei înreg. la Nr. 6920 din 9 Februarie 1925, prin care s'a respins autentificarea procurii prezentată Tribunalului, semnată de primul apelant ca parte, contra semnata de cel de al doilea apelant ca redactor și martor pentru identitate, aceste din urmă având calitatea de martor, apel, în care Nicolae M. Pârvulescu în calitate de decan al Baroului de Prahova, a făcut cerere de intervenție cerând în numele corpului de vocați al acelui barou, respingerea apelului.

În ce privește cererea d. intervenție făcută de decanul baroului de Prahova, întrucât este netimbrată, urmează a fi anulată conform legii timbrului, legea neprevăzând vre-o scutire în această privință, — în afară de considerațiunea că ea mai urmează a fi respinsă și pe motivul că este inadmisibilă în instanța de apel fiind formulată de un al treilea pentru apărarea drepturilor vreunui din prigonitoarele părți (conform art. 248 din procedura civilă).

Având în vedere că art. 37 din noua lege a avocaților, prevede că „Actele cari se prezintă pentru autentificare la orice autoritate în localitățile unde nu sunt notari publici, trebuiesc a fi redactate de un avocat sau apărător, dacă partea nu e doctor sau licențiat în drept ori în științele politice și administrative; sau dacă actul redactat de acesta e referitor la soția, ascendenții și descendenții săi”, că deci actele ce se prezintă spre autentificare la Tribunal pot fi redactate și de apărători.

Având în vedere și art. 38 al. 4 din regulamentul legii pentru organizarea Corpului de avocați, care prevede că: „Apărătorii nu pot redacta acte juridice decât la judecătoriile de ocoale în afară de actele de notariat pe care le pot face și la Tribunalul județului în care profesează”.

Având în vedere că acest drept al apărătorilor de a redacta acte ce se prezintă pentru autentificarea la Tribunal, îl aveau atât prin legea judecătorilor de pace din 1896, care a creat instituțiunea apărătorilor, cât și prin legea avocaților, din 1907 (art. 18).

Considerând că cu prilejul discuțiunii avute în Cameră, ministrul justiției, autorul proiectului de lege, fiind întrebat dacă se respectă drepturile câștigate ale apărătorilor, a răspuns că: „nu s'a atins nimeni de dreptul apărătorilor „și apoi” de astăzi nimeni nu mai are pretenția să creeze noi apărători, au fost lăsați pentru totdeauna cei din trecut, prin urmare nu luăm dreptul nimănui — iar cei de astăzi au drepturi câștigate precum au și profesorii cari astăzi sunt înscrși în barou”. Același ministru cu prilejul discuțiunii art. 36 din lege, a lămurit din nou aceeași idee prin cuvintele: „Răspunsul meu a fost rău reproduș la Senat și așa s'a trecut că apărătorii nu vor avea dreptul să redacteze acte autentice la Tribunal când în realitate în lege este clar scris contrariu și evident eu nu puteam să declar decât cele ce pusesem în lege. Prin urmare apărătorii păstrează dreptul la redactare la orice instanță, drept pe care l'au avut până acum conform art. 18 din legea avocaților în vigoare.

Considerând că deși art. 115 din legea avocaților și art. 159 din regulamentul aceleiași legi prevede că: apărătorii din vechiul regat regulat înscriși la promulgarea acestei legi, vor putea continua exercitarea profesiei lor numai înaintea judecătorilor de ocoale din județul unde se află înscriși în tablouri; aceste articole n'au înțeles să modifice art. 37 de mai sus, care este sediul materiei autentificării, ci a prevăzut că în ce privește exercițiul curent și obișnuit al profesiei apărătorilor, care este aceea de a prezenta și a pleda acțiuni, ei nu pot să-și exercite acest drept decât înaintea judecătorilor din întregul județ unde se află înscriși (deci nu numai înaintea unei singure judecătorei precum se prevede din legea avocaților din 1907). Declarațiunea ministrului de justiție prin care s'a părut că dă un alt înțeles art. 115 din lege cu prilejul discuțiunii articolelor 36 și 37 din lege la Cameră (a se vedea „Legea corpului de avocați în biblioteca legilor uzuale adnotate de Al. Lascarov-Moldoveanu, pag. 137, 175 și 230). De altfel ar fi fost și nelogic și inechitabil să se sacrifice drepturile câștigate încă din anul 1896 ale puținilor și bătrânilor apărători, care au servit Justiția până în prezent.

Având în vedere că în speța Ion Gr. Morcovescu cu certificatul Nr. 489 din 14 Martie 1912 al Consiliului de disciplină al corpului avocaților din jud. Prahova face dovadă că se găsește înscris printre apărători din acest județ încă dela 30 Septembrie 1896.

Că deci având drepturi câștigate și consacrate prin toate legile următoare de a redacta acte ce se prezintă spre autentificare, drept ce nu i-a fost răpit prin legea avocaților în vigoare astăzi, — ci din potrivă a fost menținut prin art. 37 din lege și 38 din regulamentul, astfel că apelul urmează a fi admis.

Considerând că apelul contra sus menționatei încheieri prin care s'a respins cererea de autentificare a unei procuri semnate de I. Teodorescu ca parte contractantă, urmează a fi admis pentru aceleași considerațiuni și față de aceasta, întrucât s'a sprijinit pe aceleași temelii de drept și de fapt cași apărătorul său, care a contrasemnat procura Il. Gr. Morcovescu.

Considerând că cu titlul jurisprudențial apelanții au depus la dosar mai multe acte autentice din care rezultă că mai multe Tribunale din țară primesc spre autentificare acte contrasemnate de apărători conform art. 37 legea avocaților și art. 16 din legea autentificării actelor.

Că așa fiind procura prezentată urmând a fi autentificată dându-se în acest scop delegație d-lui judecător supleant, după ce va fi luat consimțământul părții.

Pentru aceste motive redactate de judecător T. Gorușeanu, — hotărăște: admite apelul.

NOTA. — Iată speța : d. apărător I. Morcovescu, înscris în tabloul apărătorilor din județul Prahova, face clientului său I. Teodorescu o procură și contrasemnându-o, în conf. cu art. 37 noua lege a barourilor, o prezintă spre autentificarea tribunalului Prahova. Judecătorul autentificator respinge, pe cale de rezoluție, autentificarea, în termenii următori : „Intru cât prin art. 37 din legea corpului de avocați precum și art. 115 din aceeași lege, combinat cu art. 159 din regulamentul legii avocaților, d. Ion Morcovescu, apărător înscris sub No. 267 din 31 Iulie 1924, în tabloul apărătorilor din jud. Prahova, nu poate să reprezinte și să apere drepturile împrișinaților decât la judecătoriile de ocoale, iar nu și la tribunal, astfel că nu se poate da autentificarea prezentei procuri“.

D. apărător Morcovescu, dimpreună cu clientul

său fac apel la completul tribunalului, care admitându-l a dat sentința de mai sus.

Să statornicim sediul materiei sub vechea și sub noua lege.

Sub legea veche a barourilor, situațiunea apărătorilor era următoarea : în ce privește dreptul de pledoarie, apărătorii, conf. art. 89 din legea de la 1907 și a art. 125 din legea jud. de ocoale din 1907 puteau să-l exercite „numai pe lângă judecătoriile de pace pe lista căreia figurează“.

În ce privește actele de notariat, legea din 1907, prin art. 18 și 20, dă dreptul apărătorilor de a redacta și semna de identitate acte de notariat „care se prezintă tribunalului spre autentificare“. Întrucât art. 18 spune „redactate de un avocat sau un apărător“ se înțelege că nu se putea, sub imperiul legii vechi, să se facă vre-o interpretare și deci trebuie să conchidem limpede că sub legea veche, apărătorii puteau introduce acte de notariat la tribunal, — și fiindcă legea nu distinge, vom adăuga că puteau introduce aceste acte la orice tribunal din țară. Deosebirea de tratament dintre pledoarie și notariat, se explică lesne, dat fiind faptul că un act de notariat nu presupune, de obicei, aceleași cunoștințe juridice ca o acțiune și ca o pledoarie.

Legea nouă, din 1923, a statornicit aceeași situațiune în ce privește pledoaria apărătorilor. În adevăr, art. 115 din noua lege, glăsuște că „apărătorii din vechiul regat, regulat înscriși la promulgarea acestei legi, vor putea continua exercițiul profesiei lor numai înaintea judecătorilor de ocoale din județul unde se află înscriși în tablou“. Acelaș lucru rezultă sub legea veche, din combinarea articolelor 89 legea avocaților și 125 din legea jud. de ocoale. În ce privește actele de notariat, noua lege prin art. 37 spune : „actele care se prezintă spre autentificare la orice autoritate în localitățile unde nu sunt notari publici, trebuiesc a fi redactate de un avocat sau apărător...“ Prin nici un alt articol din lege nu se aduce vre-o modificare vechiului regim aplicat apărătorilor în ce privește actele de notariat. Ci mai mult: din cauza unei greșite stenografieri a discursului ministrului justiției la Senat, — d. sa a dat explicațiile cuvenite, în Cameră, în ceea ce privește drepturile câștigate ale apărătorilor, ca redactori ai actelor de notariat, afirmând că... „prin urmare, apărătorii păstrează dreptul de redactarea actelor la orice instanță, drept pe care l-au avut până acum conf. art. 18 din legea avocaților...“.

O situație mai clară deci, nici că se poate. Și atunci, ne întrebăm: ce a putut, totuși, să facă pe magistratul autentificator de a respinge autentificarea în asemenea împrejurări ? Credem că art. 159 din regulamentul legii din 1923. Acest articol conține, fără îndoială, o inadvertență. În adevăr, el zice, între altele că apărătorii... „vor putea continua exercițiul profesiei lor numai înaintea judecăto-

riilor de ocoale din județul unde se află înscrise în tablou, conf. art. 125 din legea judecătorilor de ocoale din 1907, atât în ce privește reprezentarea și apărarea drepturilor improprieților, cât și în ce privește redactarea și prezentarea actelor autentice“.

Așa cum este redactat, — acest articol, desigur că aruncă o sămânță de confuzie, — dar, e evident, că el nu putea inova asupra legii. Regula constituțională binecunoscută, spune că un regulament nu poate adăuga, modifica sau inova legea, — și orice adăogiri, modificări sau inovări, sunt fără putere de autoritate și deci caduce. Dar — de sigur — că acest articol e numai o simplă inadvertență.

Rămâne statornicit că, în ce privește actele de notariat, apărătorii au jurisdicție plină, — și vom adăoga: la orice tribunal din țară, fiindcă de nicăiri nu rezultă o îngrădire în sensul limitării competenței lor numai la tribunalul județului unde sunt înscrise.

Sentința tribunalului Prahova, atât de bine redactată de harnicul judecător al cărui nume îl întâlnim des în desbaterile noastre doctrinare juridice, credem că statornicește definitiv chestiunea, aducând cu sine o situație mai cuviincioasă acestor umili auxiliari ai justiției, care sunt apărătorii.

AL. LASCAROV-MOLDOVANU

Avocat

Anunțăm cu plăcere că distinsul nostru membru în Comitetul de redacție, d-l Alfred Juvara, în urma concursului susținut, fiind recomandat de Senatul universitar ca profesor de Drept internațional la catedra dela Facultatea de Drept din Iași, a fost confirmat de Minister în această calitate.

A apărut în editura „Curierul Judiciar“ volumul DESPRE HIPOTECI, lucrare de mare valoare, datorită d-lui N. Jak Constantinescu, consilier la Curtea de Apel Galați, autorul operilor: *Despre contractul de locațiune*, *Despre Succesiuni*, *Despre Testamente*, *Servitutea zisă Tour d'Echelle*.

Prețul lei 150.

A apărut: *Propuneri pentru simplificarea lucrărilor grefelor instanțelor judecătorești* de d-l Ștefan Ștefănescu, grefier la Curtea de Apel din București s. IV. Prețul 20 lei.

De vânzare la „Curierul Judiciar“.

— Se face cunoscut că în depozitele Ministerului de Justiție se găsesc pentru vânzare 50 exemplare din lucrarea d-lui Gh. Plopu, Consilier cu rang de Președinte la Inalta curte de Casație și Justiție, intitulată „PARTI ALESE DIN DREPTUL PRIVAT UNGAR“.

Rugăm pe onorații noștri colaboratori și cititori—avocați și magistrați—să binevoiască a continua cu trimiterea regulat, săptămânal—scrise descifrabil pe câte o pagină — a hotărîrilor ce interesează a fi publicate ca spețe fie în *Curierul Judiciar*, în extenso, fie în *Jurisprudența Generală*, în rezumat, așa după cum le publicăm.

La hotărîrile care prezintă un interes deosebit, Redacția va îngrijii să fie însoțite de *Note*.

A apărut: În editura *Curierul Judiciar S. A.*, Vol. I din TRATATUL DE DREPT PENAL ȘI PROCEEDURA PENALĂ de I. Tanoviceanu, pus la curent cu doctrina de d-l avocat Dr. Vintilă Dongoroz, cu referințe pentru Bucovina de d-l Dr. Corneliu Chiselă, consilier la Inalta Curte de Casație, iar pentru Ardeal de d-l Dr. Ștefan Laday juriconsult în Cluj și jurisprudența până la zi de d-l Dr. E. C. Decusară, cu concursul d-lui Dr. avocat Gr. C. Conduratu și cu o Prefață de d-l N. C. Schina.

Volumul cuprinde 1060 pagini, tipărit pe hârtie velină, în cele mai bune condițiuni. PREȚUL 500 LEI.

S'a pus sub presă VOLUMUL II.

Comandele însoțite de cost, plus 5 lei pentru porto postal recomandat, se vor trimite la „Curierul Judiciar“, București, str. Artei 5 lângă Palatul Justiției. Depozit General la Agence de Librairie et de publication, Str. Lipscani 16, de unde librăriile se pot furniza.

A apărut în Editura „Curierul Judiciar“ VOLUMUL II din *Biblioteca legilor uzuale adnotate* cuprinzând: CONSTITUȚIA textul nou din 1923 în comparație cu textul vechi, comentată și adnotată de d-nii avocați Lascarov-Moldovanu și Sergiu D. Ionescu cu Doctrina, Jurisprudența, Expunerile de motive, Rapoartele și Desbaterile parlamentare în extenso sub fiecare articol.

Acest volum conține aproape 600 pagini și este însoțit de un *Index alfabetic* sistematizat, care înlesnește cercetările. PREȚUL 260 LEI exemplarul de lux tipărit pe hârtie velină, și 180 exemplarul pe hârtie tipar satinată.

Biblioteca legilor uzuale adnotate, VOL. I, cuprinde: *Legea autentificării actelor* (ed. 2-a) și *Legea de unificare și organizare a Corpului de avocați*, comentate și adnotate cu Doctrina, Jurisprudența și Desbaterile parlamentare în extenso de d-l avocat Al. Lascarov-Moldovanu. PREȚUL 80 LEI.

SOCIET. ANON. „CARTEA ROMÂNEASCA“

Se aduce la cunoștința publică că societatea noastră fiind reprezentanta exclusivă pentru România a tuturor publicațiilor Societății Națiunilor, doritorii se pot adresa la Librăria „Cartea Românească“ din București, Bulev. Academiei 3, pentru orice publicațiune din cele de mai sus.

Se fac de asemenea și abonamente la publicațiunile periodice.

Cataloage la cerere.

A apărut NOUL CODICE DE ȘEDINȚA III, REPERTORIUL GENERAL ȘI ALFABETIC de legislație, doctrină și jurisprudență. Legile speciale, Noua Constituție, Legea jud. de ocoale 1922-1925, adnotat și comentat de Corneliu Botez, Consilier la Inalta Curte de Casație. Un vol. 768 pag. pe hârtie velină, prețul 250 lei. Se pot servi la cerere.

Rugăm stăruitor pe d-nii abonați din provincie a nu mai aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorilor, și a bine-voi să trimită achitarea abonamentului prin mandat postal, direct la Ad-ția revistei *Jurisprudența Generală*, București, str. Artei 5, notând pe cotorul mandatului, pentru abonamentul datorat partida No.